

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/1938 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 25 октомври 2017 година

относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Природният газ („газ“) остава основен елемент в енергийното снабдяване на Съюза. Голяма част от този газ се внася в Съюза от трети държави.
- (2) Едно сериозно прекъсване на доставките на газ може да засегне всички държави членки, Съюза и договарящите страни по Договора за създаване на Енергийна общност, подписан в Атина на 25 октомври 2005 г. То може също така да навреди сериозно на икономиката на Съюза и да има значително социално въздействие, по-специално за уязвимите групи клиенти.
- (3) Настоящият регламент има за цел да осигури предприемането на всички необходими мерки за гарантиране на непрекъснати доставки на газ на цялата територия на Съюза, и по-специално на защитените клиенти в случай на трудни климатични условия или прекъсвания на доставките на газ. Тези цели следва да се постигнат чрез най-ефективни от гледна точка на разходите мерки и по такъв начин, че да не се изкривяват пазарите на газ.

⁽¹⁾ ОВ С 487, 28.12.2016 г., стр. 70.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 12 септември 2017 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и Решение на Съвета от 9 октомври 2017 г.

- (4) Правото на Съюза, особено Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ и Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, вече оказва значително положително въздействие върху сигурността на доставките на газ в Съюза от гледна точка на подготовката и на смекчаването на последиците. Държавите членки са по-добре подготвени за посрещане на криза в доставките сега, когато от тях се изисква да изготвят превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, и са по-добре защитени сега, когато трябва да изпълняват редица задължения във връзка с инфраструктурния капацитет и доставките на газ. Въпреки това в доклада на Комисията от октомври 2014 г. относно изпълнението на Регламент (ЕС) № 994/2010 бяха изтъкнати области, в които подобрения на посочения регламент биха могли да повишат още повече сигурността на доставките на газ в Съюза.
- (5) В съобщението на Комисията от 16 октомври 2014 г. относно устойчивостта в краткосрочен план на европейската газова система бяха анализирани последиците от частично или пълно прекъсване на доставките на газ от Русия и беше направено заключението, че чисто националните подходи не са много ефективни в случай на сериозно прекъсване, като се има предвид техният ограничен по дефиниция обхват. Стрес тестът показва как подход на потясно сътрудничество между държавите членки би могъл да намали значително въздействието на сценариите, свързани с много сериозно прекъсване, в най-уязвимите държави членки.
- (6) Енергийната сигурност представлява една от целите на стратегията за енергиен съюз, както е посочено в съобщението на Комисията от 25 февруари 2015 г. относно Рамкова стратегия за устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата, в която се изтъква и принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място и необходимостта от цялостно прилагане на съществуващите правни актове на Съюза в областта на енергетиката. В съобщението се изтъква, че енергийният съюз се основава на принципа на солидарност, заложен в член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и на доверие, които са необходими характеристики на енергийната сигурност. Настоящият регламент е предназначен да стимулира солидарността и доверието между държавите членки и да въведе мерките, необходими за постигането на тези цели. При оценяването на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, приети от държавите членки, Комисията следва също да може да насочи вниманието на държавите членки към целите на енергийния съюз.
- (7) Безпрепятствено функциониращият вътрешен пазар на газ е най-добрата гаранция за сигурността на доставките на газ навсякъде в Съюза и за намаляване на степента, до която отделни държави членки са изложени на вредните въздействия от прекъсването на доставките на газ. Когато е застрашена сигурността на доставките на газ за дадена държава членка, съществува риск мерките, разработени едностранно от тази държава членка, да изложат на опасност правилното функциониране на вътрешния пазар на газ и да навредят на доставката на газ за клиентите в други държави членки. За да може вътрешният пазар на газ да продължи да функционира дори в условия на недостиг на доставките, трябва да се предвиди солидарен и координиран отговор на кризите в доставките, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията при реални прекъсвания на доставките на газ.
- (8) Истински взаимосвързан вътрешен енергиен пазар с множество входни точки и обратни потоци може да бъде създаден единствено посредством пълно взаимно свързване на неговите газови мрежи, изграждане на центрове за втечен природен газ (ВПГ) в южните и източните региони на Съюза, завършване на газовия коридор Север-Юг и на южния газов коридор и допълнително развитие на местното производство. Поради това е необходимо ускорено развитие на междусистемните връзки и проекти, насочени към разнообразяване на източниците на доставки, вече включени в стратегията за енергийна сигурност.
- (9) Досега потенциалът за по-ефикасни и по-евтини мерки чрез регионално сътрудничество не беше напълно използван. Това е свързано не само с по-добра координация на националните действия за смекчаване на последиците при извънредни ситуации, но и с националните превантивни мерки, като например съхранение в национален мащаб или политики, свързани с ВПГ, които могат да бъдат от стратегическо значение в някои региони на Съюза.

⁽¹⁾ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

⁽²⁾ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопроводни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 1).

- (10) В дух на солидарност регионалното сътрудничество, включващо както публични органи, така и предприятия за природен газ, следва да бъде ръководен принцип на настоящия регламент, с оглед смекчаването на установените рискове и оптимизирането на ползите от координираните мерки, както и за изпълнение на най-ефективни мерки за потребителите от Съюза от гледна точка на разходите. Регионалното сътрудничество следва постепено да бъде допълвано с по-ясна перспектива на Съюза, която да позволява прибегване до всички налични доставки и инструменти в целия вътрешен пазар на газ. Оценката на равнището на Съюза на коридорите за спешно снабдяване следва да бъде включена в регионалното сътрудничество.
- (11) Основаният на риска подход към оценката на положението със сигурността на доставките и установяването на превантивни и смекчаващи последиците мерки дава възможност за координиране на усилията и носи значителни ползи от гледна точка на ефективността на мерките и оптимизацията на ресурсите. Това важи особено за мерките, предназначени да гарантират непрекъснати доставки — при много затруднени условия — за защитените клиенти, както и за мерките за смекчаване на последиците от извънредна ситуация. Съвместната оценка на свързаните рискове по рискови групи, която е едновременно по-изчерпателна и по-точна, ще гарантира, че държавите членки са по-добре подготвени за всякакви кризи. Освен това в случай на извънредна ситуация един координиран и предварително съгласуван подход по отношение на сигурността на доставките гарантира съгласувана реакция и намалява риска от отрицателни странични ефекти, каквито чисто националните мерки биха могли да имат в съседните държави членки.
- (12) За целите на основания на риска подход рисковите групи следва да се определят на базата на основните транснационални рискове за сигурността на доставките на газ в Съюза. Тези рискове са определени в съобщението на Комисията от 16 октомври 2014 г. относно устойчивостта в краткосрочен план на европейската газова система и на оценката, включена в последния десетгодишен план за развитие на мрежата, разработен от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ). За да се даде възможност за по-точна и целенасочена оценка за целите на настоящия регламент, рисковите групи следва да се съставят на базата на основните източници и пътища за доставка на газ.
- (13) С цел да се осигури информация за извършване на общите и националните оценки на риска, ЕМОПС за газ, в консултация с Координационната група по природния газ (КППГ) и с Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E), следва да проведе симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата. Подобна симулация следва да се повтаря поне веднъж на всеки две години. Като средство за укрепване на регионалното сътрудничество чрез предоставяне на информация за газови потоци, както и предоставяне на технически и оперативни експертни съвети, Регионалната система за координация за газ (РСК за газ), създадена от ЕМОПС за газ и състояща се от постоянни експертни групи, следва да бъде включена в провеждането на симулации. ЕМОПС за газ следва да гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп допусканията за моделиране, използвани в сценариите ѝ.
- (14) Комисията следва да бъде оправомощена да актуализира състава на рисковите групи чрез делегиран акт въз основа на развитието на основните транснационални рискове за сигурността на доставките на газ за Съюза и тяхното отражение върху държавите членки, като отчита резултатите от провежданата в рамките на Съюза симулация и обсъжданията в КППГ.
- (15) За да бъде осъществимо регионалното сътрудничество, държавите членки следва да постигнат съгласие по механизъм за сътрудничество в рамките на всяка рискова група. Този механизъм следва да се разработи достатъчно своевременно, за да може да бъде извършена общата оценка на риска и да бъдат обсъдени и договорени подходящи и ефективни трансгранични мерки, изискващи съгласието на всяка заинтересована държава членка, които да бъдат включени в регионалните раздели на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, след консултации с Комисията. Държавите членки са свободни да договорят механизъм за сътрудничество, който е най-подходящ за дадена рискова група. Комисията следва да може да играе ролята на посредник в цялостния процес и да споделя най-добри практики за организиране на регионалното сътрудничество, като например ролята на ротационен координатор в рамките на рисковите групи с цел изготвяне на различните документи или създаване на специални органи. Ако няма съгласие относно механизма за сътрудничество, Комисията следва да предложи подходящ механизъм за сътрудничество за дадена рискова група.
- (16) При извършването на общата оценка на риска компетентните органи следва да оценят всички имащи отношение рискови фактори, които могат да доведат до реализирането на основните транснационални рискове, за които е била създадена рисковата група, включително прекъсването на доставките на газ от най-големия единичен доставчик. По отношение на тези рискови фактори следва да бъдат предвидени подходящи трансгранични мерки, договорени от компетентните органи на съответните държави членки. Тези трансгранични мерки следва да са включени в регионалните раздели на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации. Освен това компетентните органи следва да извършат цялостна национална оценка на риска, като оценят природните, технологичните, търговските, финансовите, социалните, политическите и пазарните рискове,

както и всички други относими рискове. По отношение на всички рискове следва да бъдат предвидени ефективни, пропорционални и недискриминационни мерки, които да бъдат разработени в превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации. Резултатите от общите и националните оценки на риска следва също да допринасят за предвидените в член 6 от Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ оценки на риска с отчитане на всички опасности и да бъдат изцяло взети предвид в националните оценки на риска.

- (17) С цел да се гарантира максимална готовност, така че да не се допусне прекъсване на доставките на газ и да се смекчат последиците, ако въпреки това такова прекъсване възникне, компетентните органи от дадена рискова група следва да изготвят, след консултации със заинтересованите страни, превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, които да включват регионални раздели. Тези планове следва да са разработени така, че да намират решение на националните рискове чрез използване в пълна степен на възможностите, предоставени от регионалното сътрудничество. Плановете следва да бъдат технически и оперативни по характер, тъй като функцията им е да допринасят да се предотврати настъпването или разрастването на извънредна ситуация или да смекчават последиците от нея. Плановете следва да отчитат сигурността на електроенергийните системи и да са съгласувани с инструментите на енергийния съюз за стратегическо планиране и докладване.
- (18) При изготвяне и прилагане на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации компетентните органи следва винаги да вземат под внимание безопасната експлоатация на газовата система на регионално и национално равнище. В тези планове те следва да разгледат и посочат техническите ограничения, засягащи експлоатацията на мрежата, включително всички технически и свързани с безопасността причини за намаляване на потоците в случай на извънредна ситуация.
- (19) Комисията следва да направи оценка на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации при надлежно отчитане на становищата, изразени в рамките на КППГ, и да препоръча тяхното преразглеждане, по-специално ако плановете не предвиждат ефективни мерки за справяне с рисковете, установени в оценката на риска, ако нарушават конкуренцията или възпрепятстват функционирането на вътрешния енергиен пазар, ако застрашават сигурността на доставките на газ в други държави членки или ако не съответстват на разпоредбите на настоящия регламент или на други правни актове на Съюза. Компетентният орган на държавата членка следва да се съобразява с препоръките на Комисията. Когато след окончателното становище на компетентния орган Комисията стигне до заключението, че въпросната мярка би застрашила сигурността на доставките на газ в друга държава членка или в Съюза, Комисията следва да продължи диалога със съответната държава членка, за да може тя да се съгласи да измени или премахне мярката.
- (20) Превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации следва да се актуализират редовно и да се публикуват. С цел да гарантират, че плановете за действие при извънредни ситуации са винаги актуални и ефективни, между актуализациите на плановете държавите членки следва да проведат поне един тест чрез симулиране на сценарии със силно и средно въздействие и на реакции в реално време. Компетентните органи следва да представят резултатите от тестовете на КППГ.
- (21) Необходими са задължителни изчерпателни образци, включващи всички рискове, които трябва да бъдат обхванати в оценката на риска, и всички компоненти на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, за да бъдат улеснени оценката на риска и изготвянето на плановете, както и оценката им от страна на Комисията.
- (22) С цел да се улесни комуникацията между държавите членки и Комисията оценките на риска, превантивните планове за действие, плановете за действие при извънредни ситуации и всички други документи и обмен на информация, предвидени в настоящия регламент, следва да се съобщават чрез сигурна и стандартизирана електронна система за уведомяване.
- (23) Някои клиенти, включително домакинствата и клиентите, предоставящи важни социални услуги, са особено уязвими и може да се нуждаят от защита срещу негативните последици от евентуално прекъсване на доставките на газ. Определението за такива защитени клиенти не следва да бъде в противоречие с механизмите за солидарност на Съюза.
- (24) Необходимо е да се стесни обхвата на определението за защитени клиенти в рамките на механизма за солидарност. Това се изисква съгласно задължението на държавите членки да предоставят солидарност при изключителни обстоятелства и за основни нужди. Следователно определението за защитени по линия на солидарността клиенти следва да се ограничи до домакинствата, като същевременно може да включва, при определени условия, някои важни социални служби и инсталациите за централизирано топлоснабдяване. Следователно е възможно държавите членки да третират, в съответствие с тази рамка, здравеопазването, службите за основни социални грижи, службите за спешно реагиране и службите за сигурност, като защитени по линия на солидарността клиенти, включително когато тези услуги се извършват от публичната администрация.

⁽¹⁾ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924).

- (25) Отговорността за сигурността на доставките на газ следва да бъде споделена между предприятията за природен газ, държавите членки, действащи чрез своите компетентни органи, и Комисията, в рамките на съответните им области на компетентност. Такава споделена отговорност изисква много тясно сътрудничество между тези страни. При все това клиентите, ползващи газ за производство на електроенергия или за промишлени цели, могат също да играят важна роля за сигурността на доставките на газ, тъй като могат да реагират на кризи, предприемайки мерки от страна на търсенето, които оказват непосредствено въздействие върху баланса търсене–предлагане, като например договори с възможност за прекъсване на снабдяването и преминаване на други горива. Освен това, сигурността на доставките на газ за някои клиенти, ползващи газ за производство на електроенергия, също може да се смята от основно значение в някои случаи. В случай на извънредна ситуация, следва да е възможно дадена държава членка да отдава приоритет на доставки на газ за такива клиенти при определени условия, дори спрямо доставките на газ за защитени клиенти. При изключителни обстоятелства доставките на газ за някои от тези клиенти, считани за приоритетни по спешност спрямо защитените клиенти, може да продължат в дадена държава членка, осигуряваща солидарност с цел да се избегне сериозно увреждане на функционирането на електроенергийната или газовата система в тази държава членка. Тази специална мярка не следва да засяга Директива № 2005/89/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (26) При изпълнението на задачите, определени в настоящия регламент, компетентните органи следва да си сътрудничат тясно с други национални органи, по-специално с националните регулаторни органи.
- (27) Стандартът за инфраструктура следва да задължава държавите членки да поддържат минимално ниво на инфраструктурата, така че да осигуряват известен резерв в системата в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура. Тъй като анализът, извършен въз основа на формулата $N - 1$ представлява изцяло основаващ се на капацитета подход, резултатите от формулата $N - 1$ следва да се допълнят с подробен анализ, който улавя и газовите потоци.
- (28) Съгласно Регламент (ЕС) № 994/2010 операторите на преносни системи трябва да осигуряват постоянен двупосочен физически капацитет по всички трансгранични междусистемни връзки, освен ако е предоставено освобождаване от това задължение. Целта е да се гарантира, че евентуалните ползи от постоянния двупосочен капацитет се вземат предвид винаги, когато се планира нова междусистемна връзка. Двупосочният капацитет обаче може да се използва за доставка на газ както на съседна държава членка, така и на други държави по трасето на газовия коридор. Ползите, възникващи по отношение на сигурността на доставките на газ в резултат на създаването на постоянен двупосочен физически капацитет, трябва да се разглеждат от по-широка перспектива, в дух на солидарност и засилено сътрудничество. Когато се обсъжда дали да се въведе двупосочен капацитет, следва да се извърши всеобхватен анализ на разходите и ползите, при който се взема под внимание целият транспортен коридор. От съответните компетентни органи следва да се изиска да преразгледат предоставените съгласно Регламент (ЕС) № 994/2010 освобождавания въз основа на резултатите от общите оценки на риска. Общата цел следва да бъде нарастване на двупосочния капацитет и поддържане на еднопосочния капацитет на бъдещите трансгранични проекти на минимално равнище.
- (29) Капацитетът в точките на междусистемно свързване към дадена държава членка може да се конкурира с капацитета в изходните точки от газовата мрежа към съоръженията за съхранение на газ. Вследствие това може да възникне ситуация, когато ангажирането на резервиран изходен капацитет в съоръжения за съхранение може да намали наличния технически капацитет, който трябва да бъде предоставен в точката на междусистемно свързване. За да се гарантира по-високо равнище на енергийна сигурност в извънредни ситуации, в настоящия регламент следва да се предвиди ясно правило за приоритетност. На всеки резервиран капацитет в точките на междусистемно свързване следва да се даде предимство пред конкурентния капацитет в изходните точки към съоръженията за съхранение, за да се даде възможност на оператора на преносна система да предостави максимален технически капацитет в точката на междусистемно свързване с цел осигуряване на по-големи газови потоци в съседна държава членка, която е обявила извънредна ситуация. Това може да означава, че газови инжекции в съоръжения за съхранение не могат да се извършват или могат да се извършват само с намалени обеми, въпреки че са били резервирани предварително. С оглед компенсиране на произтичащите от това финансови загуби в настоящия регламент следва да се предвиди справедливо обезщетение, което да се прилага пряко и своевременно между засегнатите потребители на системата. Засегнатите оператори на преносни системи следва да си сътрудничат при прилагането на това правило за приоритетност в съответствие с имащите отношение правни актове.
- (30) В Директива 2008/114/ЕО на Съвета ⁽²⁾ се предвижда процес с оглед повишаване на сигурността на означените европейски критични инфраструктури в Съюза, включително някои газови инфраструктури. Заедно с настоящия регламент Директива 2008/114/ЕО допринася за създаването на всеобхватен подход към енергийната сигурност на Съюза.

⁽¹⁾ Директива 2005/89/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 година относно мерки за гарантиране сигурност на доставките на електрическа енергия и инфраструктурните инвестиции (ОВ L 33, 4.2.2006 г., стр. 22).

⁽²⁾ Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

- (31) С настоящия регламент се установяват стандарти за сигурност на доставките, които са достатъчно хармонизирани и обхващат най-малкото ситуацията, настъпила през януари 2009 г., когато доставките на газ от Русия бяха прекъснати. В тези стандарти се отчита разликата между държавите членки, задълженията за извършване на обществена услуга и мерките за защита на клиентите, посочени в член 3 от Директива 2009/73/ЕО. Стандартите за сигурност на доставките следва да бъдат стабилни, така че да осигуряват необходимата правна сигурност, да бъдат ясно дефинирани и да не налагат неразумни и непропорционални тежести на предприятията за природен газ. Те следва да гарантират и равен достъп на предприятията за природен газ в Съюза до националните клиенти. Държавите членки следва да определят мерки, които ще гарантират по ефективен и пропорционален начин, че предприятията за природен газ отговарят на тези стандарти, включително възможността за въвеждане на глоби за доставчиците, когато сметнат това за необходимо.
- (32) Ролята и отговорностите на всички предприятия за природен газ и на компетентните органи следва да бъдат точно определени, за да се поддържа правилното функциониране на вътрешния пазар на газ, особено в случай на прекъсвания на доставките и на кризи. Тази роля и отговорности следва да бъдат определени по такъв начин, че да гарантират спазването на подхода на три нива — първо съответните предприятия за природен газ и отрасълът, второ — държавите членки на национално или регионално равнище и трето — Съюзът. Настоящият регламент следва да позволи на предприятията за природен газ и на техните клиенти да разчитат възможно най-дълго на пазарни механизми при преодоляване на прекъсванията в доставките. Той обаче следва да предвижда и механизми, които могат да се въведат, когато само пазарите вече не са в състояние да се справят адекватно с прекъсване на доставките на газ.
- (33) В случай на прекъсване на доставките на газ участниците на пазара следва да имат достатъчна възможност да реагират на ситуацията посредством пазарни мерки. Когато пазарните мерки са изчерпани, но се окажат недостатъчни, държавите членки и техните компетентни органи следва да вземат мерки с цел отстраняване или смекчаване на последиците от евентуално прекъсване на доставките на газ.
- (34) Когато държавите членки планират да въведат непазарни мерки, въвеждането на тези мерки следва да се придружават от описание на икономическото им въздействие. Това гарантира, че клиентите имат необходимата информация за разходите, свързани с тези мерки, и че мерките са прозрачни, особено що се отнася до тяхното въздействие върху цената на газа.
- (35) Комисията следва да разполага с правомощията да гарантира, че новите превантивни непазарни мерки не застрашават сигурността на доставките на газ за други държави членки или за Съюза. Като се има предвид че подобни мерки могат да бъдат особено вредни за сигурността на доставките на газ, тяхното влизане в сила е целесъобразно само след като Комисията ги одобри или измени в съответствие с решение на Комисията.
- (36) Мерките от страна на търсенето, като например преминаване към други горива или намаляване на доставките на газ за големите промишлени клиенти в икономически ефективен ред, може да се окажат ценни в обезпечаването на сигурността на доставките на газ, ако могат да се приложат бързо и да намалят значително търсенето в отговор на евентуално прекъсване на доставките на газ. Необходимо е да се направи повече за насърчаване на ефективното използване на енергията, особено когато са необходими мерки от страна на търсенето. Следва да се вземе предвид въздействието върху околната среда на евентуалните предлагани мерки от страна на търсенето и предлагането, като се отдава предпочитание, доколкото е възможно, на мерките с най-слабо въздействие върху околната среда. Същевременно следва да се вземат предвид аспектите, свързани със сигурността на доставките и конкурентоспособността.
- (37) Необходимо е да се осигури предвидимост на действията, предприемани в случай на извънредна ситуация, за да могат всички участници на пазара да имат достатъчно възможности да реагират, както и да се подготвят за такива обстоятелства. Ето защо по правило компетентните органи следва да действат в съответствие със своя план за действие при извънредни ситуации. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства те следва да могат да предприемат действия, които се отклоняват от тези планове. Важно е също така да се направи по-прозрачен и предвидим начинът на обявяване на извънредни ситуации. В това отношение важна роля може да играе информацията за салдото по баланса в системата (общото състояние на преносната мрежа), чиято рамка е определена в Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията ⁽¹⁾. Посочената информация следва да е на разположение в реално време за компетентните органи и за националните регулаторни органи, ако последните са различни от компетентния орган.
- (38) Както показва проведенният през октомври 2014 г. стрес тест, солидарността е необходима, за да се гарантира сигурност на доставките на газ в Съюза. Тя помага за по-равномерно разпределяне на въздействията и намаляване на общото въздействие в случай на сериозно прекъсване. Механизмът за солидарност е предназначен за справяне с

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (ОВ L 91, 27.3.2014 г., стр. 15).

извънредни ситуации, в които доставките за защитени по линия на солидарността клиенти, като основна нужда и необходим приоритет, са под въпрос в дадена държава членка. Солидарността осигурява сътрудничество с по-уязвимите държави членки. Същевременно солидарността представлява крайна мярка, която се прилага само в извънредни ситуации и при ограничителни условия. Ето защо, ако в дадена държава членка бъде обявена извънредна ситуация, следва да се приложи поетапен и пропорционален подход, за да се гарантира сигурността на доставките на газ. Държавата членка, обявила извънредна ситуация, следва по-специално първо да приложи всички извънредни мерки, предвидени в нейния план за действие при извънредни ситуации, за да осигури доставките на газ на своите защитени по линия на солидарността клиенти. Същевременно всички държави членки, които са въвели стандарт за увеличени доставки, следва временно да го намалят до стандарта за нормални доставки, за да се постигне по-голяма ликвидност на пазара на газ, в случай че държавата членка, обявила извънредна ситуация, посочи, че са необходими трансгранични действия. Ако в резултат на тези две поредици от мерки не бъдат обезпечени необходимите доставки, пряко свързаните държави членки следва да предприемат мерки за солидарност с цел да се осигурят доставките на газ на защитените по линия на солидарността клиенти в държавата членка, в която е възникнала извънредна ситуация, по искане на същата държава членка. Такива мерки за солидарност следва да гарантират, че доставките на газ за клиенти, различни от защитените по линия на солидарността клиенти, са намалени или спрени на територията на осигуряващата солидарност държава членка с цел да се освободят обема газ в достатъчна степен и за достатъчен период, докато не се изпълнят доставките на газ за защитените по линия на солидарността клиенти в поисканата солидарност държава членка. Нищо в настоящия регламент не следва да се разбира като налагащо задължение или даващо право на държава членка да упражнява публична власт в друга държава членка.

- (39) Освен това мерките за солидарност следва да се предприемат като крайно решение, когато дадена държава членка е свързана с друга държава членка през трета държава, освен ако потоците са ограничени в третата държава, и когато е налице договаряне между съответните държави членки, които следва да включат за участие, когато това е целесъобразно, третата държава, чрез която те са свързани.
- (40) Когато се предприемат мерки за солидарност като крайно решение, намаляването или прекъсването на доставките на газ в осигуряващата солидарност държава членка следва, когато е необходимо с цел държавата членка да спазва задълженията си за солидарност и да се избегне дискриминационно третиране, да се прилагат за всички клиенти, които не са защитени по линия на солидарността клиенти, независимо дали те получават газ директно или чрез защитени по линия на солидарността инсталации за централизирано топлоснабдяване във вид на отопление. Същото следва да се гарантира и обратно — по отношение на клиентите, които не са защитени по линия на солидарността клиенти в държавата членка, получаваща газ в рамките на механизма за солидарност.
- (41) Когато се предприемат мерки за солидарност като крайно решение, за предпочитане е потреблението на газ в държавата членка, предоставяща солидарност, на първия етап да бъде намалено на доброволна основа чрез пазарни мерки като доброволни мерки от страна на търсенето или обратен аукцион, при които някои клиенти, например промишлените клиенти, да заявят пред оператора на преносната система или друг отговорен орган цената, на която биха намалили или спрели своето потребление на газ. Ако пазарните мерки се окажат недостатъчни за преодоляване на недостига в доставките на газ и предвид значението на солидарността като крайна мярка, осигуряващата солидарност държава членка следва на следващия етап да може да приложи непазарни мерки, включително ограничаване на потреблението на някои групи клиенти, с цел да изпълни задълженията си за солидарност.
- (42) Мерките за солидарност като крайно решение следва да се предоставят на базата на обезщетяване. На осигуряващата солидарност държава членка следва да се изплати незабавно справедливо обезщетение от получаващата солидарност държава членка, включително за газа, доставен на нейната територия и всички други имащи отношение и разумни разходи, направени при предоставянето на солидарност. Мерките за солидарност като крайно решение следва да се прилагат при условие че държавата членка, отправила искане за солидарност, се ангажира да изплати това справедливо и своевременно обезщетение. С настоящия регламент не се хармонизират всички аспекти на справедливото обезщетение. Заинтересованите държави членки следва да приемат необходимите мерки, по-специално технически, правни и финансови договорености, за прилагане на разпоредбите за бързо и справедливо обезщетение помежду им.
- (43) При предприемането на мерки за солидарност съгласно разпоредбите на настоящия регламент държавите членки прилагат правото на Съюза и следователно са задължени да зачитат основните права, гарантирани от правото на Съюза. Такива мерки могат обаче да породят задължение за дадена държава членка да изплати обезщетение на засегнатите от нейните мерки. Ето защо държавите членки следва да осигурят въвеждането на национални правила за обезщетенията в съответствие с правото на Съюза, и по-специално с основните права. Освен това следва да се гарантира, че получаващата солидарност държава членка в крайна сметка поема всички разумни разходи, произтичащи от въпросното задължение на осигуряващата солидарност държава членка да изплати обезщетение и допълнителни разумни разходи, породени от плащането на обезщетение, съгласно споменатите национални правила за обезщетенията.

- (44) Тъй като може да има повече от една държава членка, предоставяща солидарност към отправилата искане държава членка, следва да е налице механизъм за споделяне на тежестта. Съгласно този механизъм отправилата искане за солидарност държава членка следва, след като се консултира с всички заинтересовани държави членки, да търси най-изгодната оферта въз основа на разходи, бързина на доставките, надеждност и диверсификация на доставките на газ от различните държави членки. Държавите членки следва да предоставят такива оферти въз основа на доброволни мерки от страна на търсенето, доколкото и докогато е възможно, преди да прибегнат до непазарни мерки.
- (45) С настоящия регламент се въвежда за първи път такъв механизъм за солидарност между държавите членки, като инструмент за смекчаване на последиците от сериозна извънредна ситуация в рамките на Съюза, включително механизъм за споделяне на тежестта. Във връзка с това Комисията следва да преразгледа механизма за споделяне на тежестта и механизма за солидарност като цяло в светлината на бъдещия опит с функционирането им и, когато е целесъобразно, да предложи изменения.
- (46) Държавите членки следва да приемат необходимите мерки за изпълнението на разпоредбите относно механизма за солидарност, включително чрез съгласуване на техническите, правните и финансовите договорености между заинтересованите държави членки. Държавите членки следва да отразят подробно тези договорености в плановете си за действие при извънредни ситуации. Комисията следва да изготви правно необвързващи насоки за основните елементи, които да бъдат включени в тези договорености.
- (47) Доколкото държава членка е в състояние да осигурява със собственото си производство потреблението на газ на своите защитени по линия на солидарността клиенти и следователно не ѝ се налага да отправя искане за солидарност, тя следва да бъде освободена от задължението да сключва технически, правни и финансови договорености с други държави членки с оглед получаване на солидарност. Това не следва да засяга задължението на съответната държава членка да предоставя солидарност по отношение на други държави членки.
- (48) Следва да се предвиди предпазна мярка, в случай че за Съюза биха могли да възникнат разходи по силата на отговорност, различна от тази за незаконни действия или незаконно поведение, съгласно член 340, втора алинея от ДФЕС, по отношение на мерки, които държавите членки са длъжни да вземат в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент относно механизма за солидарност. В такива случаи е целесъобразно получаващата солидарност държава членка да възстанови разходите на Съюза.
- (49) Там, където е необходимо, солидарността следва да се предоставя и под формата на помощ за гражданска защита, предоставена от Съюза и неговите държави членки. Тази помощ следва да се улеснява и координира чрез механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС, който има за цел да засили сътрудничеството между Съюза и държавите членки и да улесни координацията в областта на гражданската защита с цел подобряване на ефективността на системите за превенция, готовност и реагиране при природни и причинени от човека бедствия.
- (50) За извършване на оценка на сигурността на доставките на газ в дадена държава членка или в част от Съюза или в целия Съюз, е изключително важен достъпът до съответната информация. По-специално държавите членки и Комисията имат нужда от редовен достъп до информация от предприятията за природен газ по отношение на основните параметри на доставките на газ, включително точни количества на наличните съхранявани резерви, като основен източник на информация при изготвяне на политиките във връзка със сигурността на доставките на газ. При наличието на разумни основания, независимо от обявяването на извънредна ситуация, следва да е възможен и достъп до допълнителна информация, необходима за извършване на оценка на общото положение с доставките на газ. Обикновено тази допълнителна информация е неценова информация във връзка с подаването на газ, например минимални и максимални обеми на газа, точки на подаване или условия за спиране на доставките на газ.
- (51) Един ефикасен и целенасочен механизъм за достъп на държавите членки и Комисията до ключови договори за доставка на газ следва да гарантира цялостна оценка на относимите рискове, които могат да доведат до прекъсване на доставките на газ или да попречат на необходимите мерки за смекчаване на последиците от евентуално възникване на криза. Съгласно посочения механизъм, за някои ключови договори за доставка на газ, независимо от произхода на природния газ — на територията на Съюза или извън нея, следва автоматично да бъде уведомяван компетентният орган на най-засегнатата държава членка. Уведомлението за новите договори или изменения следва да се направи незабавно след сключването им. С цел да се гарантира прозрачност и надеждност, следва да извърши уведомление също и за съществуващите договори. Задължението за уведомяване следва да обхваща и всички търговски споразумения, които са от значение за изпълнението на договора за доставка на газ, включително съответните споразумения, които могат да бъдат свързани с инфраструктурата, съхранението и всякакви други аспекти от значение за сигурността на доставките на газ.
- (52) Всяко задължение за автоматично уведомяване на компетентния орган за сключен договор трябва да бъде пропорционално. Прилагането на това задължение по отношение на договорите между доставчик и купувач, обхващащи равностойността на 28 % или повече от годишното потребление на газ на националния пазар, постига правилния баланс от гледна точка на административната ефикасност и прозрачността и определя ясни задължения за участниците на пазара. Компетентният орган следва да направи оценка на договора за целите на сигурността на доставките на газ и да представи резултатите от оценката на Комисията. Ако компетентният орган има съмнения

по въпроса дали договорът излага на риск сигурността на доставките на газ в дадена държава членка или регион, той следва да уведоми Комисията за договора с цел оценка. Това не означава, че други договори за доставка на газ нямат значение за сигурността на доставките на газ. В този смисъл, когато компетентен орган на най-засегнатата държава членка или Комисията счита, че договор за доставка на газ, който не е предмет на автоматично уведомяване съгласно настоящия регламент, може поради неговите особености, обслужваната група клиенти или значимостта му за сигурността на доставките на газ, да изложи на риск сигурността на доставките на газ в държава членка, регион или Съюза, компетентният орган или Комисията следва да могат да изискат този договор, за да оценят въздействието му върху сигурността на доставките на газ. Това би могло да стане например в случай на промени в схемата на доставка на газ за даден купувач или купувачи в държава членка, които не се очакват при нормално функциониране на пазарите и които биха могли да засегнат доставките на газ в Съюза или в части от него. Чрез този механизъм ще се гарантира, че достъпът до други ключови договори за доставка на газ, които са от значение за сигурността на доставките, е обезпечен. Такова искане следва да бъде обосновано, като се отчита необходимостта административната тежест, произтичаща от тази мярка, да бъде максимално ограничена.

- (53) Комисията може да предложи държавите членки да изменят оценките на риска и превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, така че да бъде взета предвид получената от договорите информация. Разпоредбите на настоящия регламент не следва да засягат правото на Комисията да започне производство за установяване на нарушение в съответствие с член 258 от ДФЕС и да наложи прилагането на разпоредбите в областта на конкуренцията, включително държавната помощ.
- (54) Всички договори или договорна информация, получени в тази рамка, включително съответните оценки, извършени от компетентния орган или Комисията, следва да останат поверителни, по-специално с цел защитата на чувствителната от търговска гледна точка информация, както и целостта и правилното функциониране на системата за обмен на информация. Тази поверителност може има отношение и към обществената сигурност, предвид значението, което една основна стока, каквато е газът, може да има за държавите членки. Освен това съдържащите и цялостни оценки на компетентните органи или Комисията ще съдържат, по-специално, информация, свързана с обществената сигурност, търговска информация или позоваване на тях. Поради това е необходимо да се гарантира поверителността на оценките. Важно е също лицата, които получават поверителна информация в съответствие с настоящия регламент, да бъдат обвързани със задължението за спазване на професионална тайна. Комисията, компетентните органи и националните регулаторни органи, органите и лицата, които получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, следва да гарантират поверителността на информацията, която получават.
- (55) Следва да се въведе пропорционална система за управление на кризи и обмен на информация въз основа на три нива на опасност: ранно предупреждение, тревога и извънредна ситуация. Когато компетентният орган на държава членка обяви едно от нивата на опасност, той следва незабавно да информира Комисията, както и компетентните органи на държавите членки, с които държавата членка на съответния компетентен орган е пряко свързана. В случай на обявяване на извънредна ситуация следва да бъдат уведомени и държавите членки от рисковата група. Комисията следва да обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза по искане на най-малко два компетентни органа, които са обявили извънредна ситуация. За да се гарантира подходящо ниво на обмен на информация и сътрудничество при извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, Комисията следва да координира действията на компетентните органи, като изцяло отчита съответната информация от консултацията с КППГ и резултатите от тази консултация. Комисията следва да обяви край на извънредната ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, ако след оценка на ситуацията заключи, че обявяването на извънредна ситуация вече не е оправдано.
- (56) КППГ следва да действа като консултант на Комисията с цел подпомагане на координацията на мерките за сигурност на доставките на газ в случай на извънредна ситуация в Съюза. Тя следва също да следи за адекватността и целесъобразността на мерките, които трябва да бъдат предприемани съгласно настоящия регламент, включително съгласуваността на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, изготвени от различните рискови групи.
- (57) Една газова криза може да надхвърли границите на Съюза и да обхване и договарящите се страни от Енергийната общност. Като страна по Договора за създаване на Енергийната общност Съюзът следва да насърчава измененията на този договор с цел създаване на интегриран пазар и единно регулаторно пространство чрез осигуряване на подходяща и стабилна регулаторна рамка. С оглед да се гарантира, че междуременно съществува ефикасно управление на кризи на границите между държавите членки и договарящите се страни, те се приканват тясно да си сътрудничат за предотвратяването, подготовката и управлението на газова криза.
- (58) Тъй като доставките на газ от трети държави имат основно значение за сигурността на доставките на газ в Съюза, Комисията следва да координира действията по отношение на трети държави, да работи с държавите, които доставят газ, и тези, през които се извършва транзит на газ, за постигането на договорености за справяне с

кризисни ситуации и за гарантиране на стабилен газов поток към Съюза. Комисията следва да има правото да изпрати работна група, която да наблюдава газовите потоци към Съюза в кризисни ситуации, след консултация с държавите членки и участващите трети държави и, при възникване на криза вследствие затруднения в трета държава, да действа като медиатор и посредник. Комисията следва редовно да докладва на КППГ.

- (59) Когато има достоверна информация за ситуация извън Съюза, която застрашава сигурността на доставките на газ на една или няколко държави членки и може да задейства механизъм за ранно предупреждение с участието на Съюза и трета държава, Комисията следва да информира без забавяне КППГ и Съюзът следва да предприеме необходимите действия и да се опита да облекчи ситуацията.
- (60) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно гарантиране на сигурността на доставките на газ в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен чрез самостоятелни действия на държавите членки, а поради обхвата и последиците си, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (61) За да се даде възможност за бърза реакция на Съюза в отговор на променящите се обстоятелства, свързани със сигурността на доставките на газ, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на състава на рисковите групи, както и на образците за оценки на риска и превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунсти-туционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽¹⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (62) Настоящият регламент не засяга правото на държавите членки да определят условията за използване на енергийните си ресурси в съответствие с член 194, параграф 2 от ДФЕС.
- (63) Регламент (ЕС) № 994/2010 следва да бъде отменен. За да не се допусне обаче правна несигурност, превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, изготвени съгласно посочения Регламент, следва да останат в сила до приемането за първи път на новите превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, изготвени съгласно настоящия регламент.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установяват разпоредби, чиято цел е да се гарантира сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ („газ“), като се даде възможност за прилагане на извънредни мерки, когато пазарът вече не е в състояние да осигури изискваните доставки на газ, включително мерки за солидарност като крайно решение, и като се определят ясно отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите членки и Съюза, както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките на газ. Настоящият регламент предвижда също прозрачни механизми, в дух на солидарност, относно координиране на планирането и реакцията при извънредна ситуация на национално, регионално равнище или на равнището на Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „сигурност“ означава сигурност съгласно определението в член 2, точка 32 от Директива 2009/73/ЕО;
- 2) „клиент“ означава клиент съгласно определението в член 2, точка 24 от Директива 2009/73/ЕО;
- 3) „битов клиент“ означава битов клиент съгласно определението в член 2, точка 25 от Директива 2009/73/ЕО;
- 4) „важна социална служба“ означава служба, свързана със здравеопазване, основни социални грижи, спешно реагиране, сигурността, образование или публичната администрация;

⁽¹⁾ OBL 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- 5) „защитен клиент“ означава битов клиент, който е свързан към газоразпределителна мрежа, и освен това, когато съответната държава членка реши, може също да означава едно или няколко от следните, при условие че предприятията или службите, посочени в букви а) и б), не съставляват повече от 20 % от общото годишно крайно потребление на газ в съответната държава членка:
 - а) малко или средно предприятие, при условие че е свързано към газоразпределителна мрежа;
 - б) важна социална служба, при условие че е свързана към газоразпределителна или газопреносна мрежа;
 - в) инсталация за централизирано топлоснабдяване, доколкото тя доставя отопление на битови потребители, малки или средни предприятия, или важни социални служби, при условие че тази инсталация не е в състояние да премине на други горива, различни от газ.
- 6) „защитен по линия на солидарността клиент“ означава битов клиент, който е свързан към газоразпределителна мрежа, и освен това може да включва едно от следните или двете заедно:
 - а) инсталация за централизирано топлоснабдяване, ако това е „защитен клиент“ в съответната държава членка и само доколкото тя доставя топлинна енергия на домакинства или важни социални служби, различни от учебни заведения и служби на публичната администрация;
 - б) важна социална служба, ако това е „защитен клиент“ в съответната държава членка, различен от учебни заведения и служби на публичната администрация;
- 7) „компетентен орган“ означава определен от държава членка национален правителствен орган или национален регулаторен орган, който осигурява изпълнението на мерките, предвидени в настоящия регламент;
- 8) „национален регулаторен орган“ означава национален регулаторен орган, определен в съответствие с член 39, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО;
- 9) „предприятие за природен газ“ означава предприятие за природен газ съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива 2009/73/ЕО;
- 10) „договор за доставка на газ“ означава договор за доставка на газ съгласно определението в член 2, точка 34 от Директива 2009/73/ЕО;
- 11) „пренос“ означава пренос съгласно определението в член 2, точка 3 от Директива 2009/73/ЕО;
- 12) „оператор на газопреносна система“ означава оператор на газопреносна система съгласно определението в член 2, точка 4 от Директива 2009/73/ЕО;
- 13) „разпределение“ означава разпределение съгласно определението в член 2, точка 5 от Директива 2009/73/ЕО;
- 14) „оператор на газоразпределителна система“ означава оператор на газоразпределителна система съгласно определението в член 2, точка 6 от Директива 2009/73/ЕО;
- 15) „междусистемен газопровод“ означава междусистемен газопровод съгласно определението в член 2, точка 17 от Директива 2009/73/ЕО;
- 16) „коридори за спешно снабдяване“ означава пътищата на Съюза за доставка на газ, които подпомагат държавите членки за по-добро смекчаване на последиците от възможно прекъсване на доставките или инфраструктурата;
- 17) „капацитет за съхранение“ означава капацитет за съхранение съгласно определението в член 2, точка 28 от Регламент (ЕО) № 715/2009;
- 18) „технически капацитет“ означава технически капацитет съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламент (ЕО) № 715/2009;
- 19) „гарантиран капацитет“ означава гарантиран капацитет съгласно определението в член 2, точка 16 от Регламент (ЕО) № 715/2009;
- 20) „прекъсваем капацитет“ означава прекъсваем капацитет съгласно определението в член 2, точка 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009;
- 21) „капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет на съоръжение за ВПГ съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕО) № 715/2009;
- 22) „оператор на система за съхранение“ означава оператор на система за съхранение съгласно определението в член 2, точка 11 от Директива 2009/73/ЕО;
- 23) „съоръжение за съхранение“ означава съоръжение за съхранение съгласно определението в член 2, точка 9 от Директива 2009/73/ЕО;
- 24) „система“ означава система съгласно определението в член 2, точка 13 от Директива 2009/73/ЕО;

- 25) „ползвател на системата“ означава ползвател на системата съгласно определението в член 2, точка 23 от Директива 2009/73/ЕО;
- 26) „спомогателни услуги“ означава спомогателни услуги съгласно определението в член 2, точка 14 от Директива 2009/73/ЕО.

Член 3

Отговорност за сигурността на доставките на газ

1. Сигурността на доставките на газ е споделена отговорност на предприятията за природен газ, държавите членки, по-специално чрез техните компетентни органи, и Комисията, в рамките на съответните им сфери на дейност и компетентност.
 2. Всяка държава членка определя компетентен орган. Компетентните органи си сътрудничат помежду си при изпълнението на настоящия регламент. Държавите членки могат да разрешат на компетентния орган да делегира конкретни задачи, определени в настоящия регламент, на други органи. Когато компетентните органи делегират задачата за обявяване на което и да е от нивата за опасност, посочени в член 11, параграф 1, те делегират тази задача единствено на публичен орган, на оператор на газопрепосна система или оператор на газоразпределителна система. Делегираните задачи се изпълняват под надзора на компетентния орган и се определят в превантивния план за действие и в плана за действие при извънредни ситуации.
 3. Всяка държава членка незабавно съобщава на Комисията наименованието на своя компетентен орган, оповестява го и съобщава за всички промени в него.
 4. При изпълнение на мерките, предвидени в настоящия регламент, компетентният орган определя ролите и отговорностите на отделните участници по начин, с който да се гарантира спазването на подход на три нива, като на първо място се ангажират предприятията за природен газ, когато е целесъобразно — електроенергийните предприятия, и отрасълът, на второ място държавите членки на национално или регионално равнище, и на трето място Съюзът.
 5. Комисията координира действията на компетентните органи на регионално равнище и на равнището на Съюза съгласно настоящия регламент, *inter alia*, чрез КППГ или, по-специално в случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза съгласно член 12, параграф 1, чрез групата за управление на кризи, посочена в член 12, параграф 4.
 6. В случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, операторите на газопрепосни системи си сътрудничат и обменят информация чрез РСК за газ, създадена от ЕМОПС за газ. ЕМОПС за газ, информират съответно Комисията и компетентните органи на съответната държава членка.
 7. В съответствие с член 7, параграф 2 се посочват основните транснационални рискове за сигурността на доставките на газ за Съюза и на тази основа се определят рискови групи. Тези рискови групи представляват основа за засилено регионално сътрудничество с цел повишаване на сигурността на доставките на газ и дават възможност за договаряне на подходящи и ефективни трансгранични мерки по коридорите за спешно снабдяване за всички засегнати държави членки в рисковите групи и извън тях.
- Списъкът на тези рискови групи и техният състав са определени в приложение I. Съставът на рисковите групи не представлява пречка за каквато и да е друга форма на регионално сътрудничество в полза на сигурността на доставките.
8. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 19 с цел актуализиране на посочения в приложение I състав на рисковите групи, чрез изменения на това приложение, с оглед да се отрази развитието на големите транснационални рискове за сигурността на доставките на газ в Съюза и тяхното въздействие върху държавите членки и които вземат предвид резултатите от провежданата от ЕМОПС за газ симулация в рамките на Съюза на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата в съответствие с член 7, параграф 1. Преди да пристъпи към актуализиране, Комисията провежда консултации с КППГ в състав, посочен в член 4, параграф 4, относно предвидената актуализация.

Член 4

Координационна група по природния газ

1. Създава се Координационна група по природния газ (КППГ), която да улеснява координацията на мерките във връзка със сигурността на доставките на газ. КППГ е съставена от представители на държавите членки, по-специално представители на техните компетентни органи, както и на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“), ЕМОПС за газ и представителни организации на съответния отрасъл и на съответните клиенти. Комисията, след консултация с държавите членки, взема решение относно състава на КППГ, като гарантира, че тя е напълно представителна. Комисията председателства КППГ. КППГ приема свой процедурен правилник.
2. С КППГ се провежда консултация и тя подпомага Комисията по-специално по следните въпроси:
 - а) сигурността на доставките на газ в който и да е момент, и по-специално в случай на извънредна ситуация;
 - б) цялата информация, имаща отношение към сигурността на доставките на газ на национално, регионално равнище и на равнището на Съюза;

- в) добрите практики и евентуалните насоки за всички заинтересовани страни;
- г) нивото на сигурност на доставките на газ, целевите показатели и методологиите за оценка;
- д) сценарии на национално, регионално равнище и на равнището на Съюза, и проверка на равнищата на готовност;
- е) оценката на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, съгласуваността между различните планове и изпълнението на предвидените в тях мерки;
- ж) координация на мерките за справяне с извънредни ситуации в Съюза, с договарящите се страни от Енергийната общност, и с други трети държави;
- з) помощта, необходима на най-засегнатите държави членки.

3. Комисията свиква редовно заседания на КППГ и споделя информацията, получена от компетентните органи, като опазва поверителността на чувствителната от търговска гледна точка информация.

4. Комисията може да свика КППГ в състав, ограничен до представителите на държавите членки, и по-специално на техните компетентни органи. Комисията свиква КППГ в ограничени състав по искане на един или повече представители на държавите членки, и по-специално на техните компетентни органи. В този случай член 16, параграф 2 не се прилага.

Член 5

Стандарт за инфраструктура

1. Всяка държава членка или — когато държавата членка предвижда това — компетентният ѝ орган гарантират вземането на необходимите мерки, така че в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура техническият капацитет на останалата инфраструктура, определен по формулата N – 1, както е посочено в точка 2 от приложение II, да е в състояние, без да се засяга параграф 2 от настоящия член, да доставя необходимите количества газ за задоволяване на общото търсене на газ в района на изчислението за един ден на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години. Това се прави въз основа на тенденциите в потреблението на газ, дългосрочното въздействие на мерките за енергийна ефективност и равнищата на използване на съществуващата инфраструктура.

Посоченото в първата алинея от настоящия параграф задължение не засяга отговорността на системните оператори да направят съответните инвестиции и задълженията на операторите на газопреносни системи, предвидени в Регламент (ЕО) № 715/2009 и в Директива 2009/73/ЕО.

2. Задължението да се гарантира, че останалата инфраструктура има технически капацитет да задоволи общото търсене на газ, посочено в параграф 1 от настоящия член, се счита за изпълнено и когато компетентният орган докаже в превантивния план за действие, че едно прекъсване на доставките на газ може да бъде навреме и в достатъчна степен компенсирано от подходящи пазарни мерки от страна на търсенето. За тази цел формулата N – 1 се изчислява, както е посочено в приложение II, точка 4.

3. Когато е целесъобразно в съответствие с оценките на риска, посочени в член 7, компетентните органи на съседни държави членки могат да се договорят да изпълняват съвместно задължението, посочено в параграф 1 от настоящия член. В такъв случай компетентните органи представят изчислението на формулата N – 1 в оценката на риска, както и обяснение, в регионалните раздели на превантивните планове за действие, за начина, по който това задължение се изпълнява чрез постигнатите договорености. Прилага се точка 5 от приложение II.

4. Операторите на газопреносни системи позволяват постоянен физически капацитет за пренос на газ в двете посоки („двупосочен капацитет“) по всички междусистемни връзки между държавите членки, освен:

- а) в случай на връзки с производствени съоръжения, съоръжения за ВППГ и газоразпределителни мрежи; или
- б) когато е предоставено освобождаване от посоченото задължение, след извършване на подробна оценка и консултации с други държави членки и Комисията в съответствие с приложение III.

По отношение на процедурата за осигуряване или повишаване на двупосочния капацитет по дадена междусистемна връзка или за освобождаване или удължаване на срока на освобождаването от посоченото задължение се прилага приложение III. Комисията оповестява и актуализира списъка на освобождаванията.

5. Предложение за осигуряване или повишаване на двупосочния капацитет или искане за освобождаване или удължаване на срока на освобождаването включват анализ на разходите и ползите, изготвен въз основа на методологията съгласно член 11 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и се основават на следните елементи:

- а) оценка на пазарното търсене;
- б) прогнози за търсенето и предлагането;
- в) евентуалното икономическо въздействие върху съществуващата инфраструктура;
- г) проучване за осъществимост;
- д) разходите за двупосочен капацитет, включително необходимото укрепване на газопреносната система; и
- е) ползите за сигурността на доставките на газ при отчитане на евентуалния принос на двупосочния капацитет за спазване на стандарта за инфраструктура, посочен в настоящия член.

6. Националните регулаторни органи отчитат ефективно извършените разходи за изпълнение на задължението, посочено в параграф 1 от настоящия член, и разходите за осигуряване на двупосочен капацитет, така че да предоставят подходящи стимули, когато определят или одобряват по прозрачен и подробен начин тарифите или методологиите в съответствие с член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009 и член 41, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО.

7. Доколкото дадена инвестиция за осигуряване или повишаване на двупосочен капацитет не се налага от пазара, но се смята за необходима за целите на сигурността на доставките на газ и когато тази инвестиция води до разходи в повече от една държава членка или в една държава членка в полза на друга държава членка, националните регулаторни органи на всички засегнати държави членки вземат съгласувано решение за разпределението на разходите, преди да се вземе инвестиционно решение. При разпределението на разходите се вземат предвид принципите и елементите, посочени в член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013, и по-специално съотношението на ползите от инфраструктурните инвестиции за увеличаване на сигурността на доставките на газ на засегнатите държави членки, както и вече направените инвестиции във въпросната инфраструктура. Разпределението на разходите не води до ненужно нарушаване на конкуренцията и на ефективното функциониране на вътрешния пазар и не причинява неблагоприятно въздействие върху пазара.

8. Компетентният орган гарантира, че всяка нова газопреносна инфраструктура допринася за сигурността на доставките на газ чрез разработването на добре свързана мрежа, включително, по целесъобразност, чрез достатъчен брой трансгранични входни и изходни точки във връзка с търсенето на пазара и установените рискове.

В оценката на риска компетентният орган извършва оценка с интегрирана перспектива относно газовите и електроенергийните системи дали съществуват вътрешни ограничаващи фактори и дали националният капацитет и инфраструктура за приемане на газ, по-специално преносните мрежи, са в състояние да адаптират националните и трансграничните потоци газ към сценария на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура на национално равнище и най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за рисковата група, посочена в оценката на риска.

(9) Като изключение от параграф 1 от настоящия член и при спазване на установените в настоящия параграф условия Люксембург, Словения и Швеция не са обвързани със задължението, установено в посочения параграф, но се стремят да го изпълняват, като същевременно гарантират доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 6.

Изключението се прилага за Люксембург, при условие че Люксембург:

- а) има най-малко два междусистемни газопровода с други държави членки;
- б) има най-малко два различни източника на доставки на газ; и
- в) няма съоръжения за съхранение на територията си.

Изключението се прилага за Словения, при условие че Словения:

- а) има най-малко два междусистемни газопровода с други държави членки;
- б) има най-малко два различни източника на доставки на газ; и
- в) няма съоръжения за съхранение или съоръжение за ВПП на територията си.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

Изключението се прилага за Швеция, при условие че Швеция:

- а) не осъществява транзит на газ за други държави членки през територията си;
- б) има годишно брутно вътрешно потребление на газ, по-малко от 2 млн. тона нефтен еквивалент; и
- в) има по-малко от 5 % от общото първично потребление на енергия от газ.

Люксембург, Словения и Швеция информират Комисията за всяка промяна, засягаща условията, установени в настоящия параграф. Предвиденото в настоящия параграф изключение престава да се прилага, ако дори едно от посочените условия вече не е изпълнено.

Като част от националната оценка на риска, която се извършва в съответствие с член 7, параграф 3, Люксембург, Словения и Швеция описват състоянието по отношение на съответните условия, установени в настоящия параграф, и перспективите да изпълнят задължението по параграф 1 от настоящия член, като вземат предвид икономическия ефект от спазването на стандарта за инфраструктура, развитието на пазара на газ и проектите за газова инфраструктура в рисковата група. Въз основа на предоставената в националната оценка на риска информация и ако съответните условия, установени в настоящия параграф, са все още изпълнени, Комисията може да реши, че изключението може да продължи да се прилага за още четири години. В случай на положително решение установената в настоящата алинея процедура се повтаря след четири години.

Член 6

Стандарт за доставки на газ

1. Компетентният орган изисква от определени от него предприятия за природен газ да предприемат мерки, за да гарантират доставките на газ на защитените клиенти в държавата членка във всеки един от следните случаи:

- а) екстремни температури в продължение на 7-дневен пиков период, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години;
- б) всеки период от 30 дни на изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години;
- в) за период от 30 дни в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура при среднестатистически зимни условия.

До 2 февруари 2018 г. всяка държава членка уведомява Комисията за своето определение за защитени клиенти, за годишни количества на потребление на газ от защитените клиенти и за процента от общото годишно крайно потребление на газ в съответната държава членка, който тези количества на потребление представляват. Когато държава членка включи в своето определение за защитени клиенти категориите, посочени в член 2, точка 5, букви а) или б), тя посочва количествата потребление на газ от клиентите, спадащи към посочените категории, и процента, който всяка от тези групи клиенти представлява в общото годишно крайно потребление на газ.

Компетентният орган определя предприятията за природен газ, посочени в първа алинея от настоящия параграф, и ги посочва в превантивния план за действие.

Всички нови непазарни мерки, предвидени да гарантират стандарта за доставки на газ, трябва да са в съответствие с процедурата, определена в член 9, параграфи 4—9.

Държавите членки могат да изпълнят задължението по първа алинея, като въведат мерки за енергийна ефективност или заменят газа с други енергийни източници, *inter alia*, възобновяеми енергийни източници, доколкото се постига същото ниво на защита.

2. Всеки стандарт за увеличени доставки на газ, надхвърлящ периода от 30 дни, посочен в параграф 1, букви б) и в), или всяко допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ, се основават на оценката на риска, отразяват се в превантивния план за действие и:

- а) отговарят на изискванията на член 8, параграф 1;
- б) не оказват отрицателно въздействие върху способността на никоя друга държава членка да извършва доставки на газ за своите защитени клиенти в съответствие с настоящия член в случай на извънредна ситуация на национално, регионално равнище или на равнището на Съюза; и
- в) отговарят на изискванията, посочени в член 12, параграф 5, в случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза.

Комисията може да изиска обосновка, показваща съответствието на всяка мярка, посочена в първа алинея, с условията, установени в нея. Тази обосновка се оповестява от компетентния орган на държавата членка, която въвежда мярката.

Всяка нова непазарна мярка, съгласно първа алинея от настоящия параграф, приета на или след 1 ноември 2017 г., трябва да съответства на процедурата, установена в член 9, параграфи 4—9.

3. След края на периодите, установени от компетентния орган в съответствие с параграфи 1 и 2, или при по-тежки условия от тези, установени в параграф 1, компетентният орган и предприятията за природен газ се стремят да запазят, доколкото е възможно, доставките на газ, по-специално за защитените клиенти.

4. Наложеният на предприятията за природен газ задължения за изпълнение на стандартите за доставки на газ, определени в настоящия член, се прилагат без дискриминация и не трябва да създават ненужна тежест за тези предприятия.

5. Предприятията за природен газ могат по целесъобразност да изберат да изпълняват своите задължения, основани на настоящия член, на регионално равнище или на равнището на Съюза. Компетентните органи нямат право да изискват определените в настоящия член стандарти за доставка на газ да бъдат изпълнявани въз основа на инфраструктура, намираща се само на тяхна територия.

6. Компетентните органи гарантират, че са създадени условия за доставки към защитените клиенти, без това да засяга правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар и на цена, отчитаща пазарната стойност на доставките.

Член 7

Оценка на риска

1. Най-късно до 1 ноември 2017 г. ЕМОПС за газ провежда симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата. В симулацията се включва определяне и оценка на коридорите за спешно снабдяване с газ и се определят също така държавите членки, които могат да предприемат действия за справяне с установените рискове, включително във връзка с ВПП. Сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата и методологията за симулацията се определят от ЕМОПС за газ в сътрудничество с КППГ. ЕМОПС за газ гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп до допусканията си за моделиране, използвани в сценариите й. Симулацията в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата се повтаря на всеки четири години освен ако обстоятелствата не изискват по-често актуализации.

2. Компетентните органи в рамките на всяка рискова група, посочена в списъка в приложение I, изготвят обща оценка на равнище рискова група („обща оценка на риска“) на всички имащи отношение рискови фактори, напр. природни бедствия, технологични, търговски, социални, политически и други рискове, които биха могли да доведат до реализиране на големия транснационален риск за сигурността на доставките на газ, за който е създадена рисковата група. При изготвяне на оценките на риска, превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации компетентните органи вземат предвид резултатите от симулациите, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Компетентните органи в рамките на всяка рискова група постигат съгласие по механизъм за сътрудничество за провеждане на общата оценка на риска и да докладват на КППГ единадесет месеца преди крайния срок за уведомяване на тази оценка и нейните актуализации. По искане на компетентен орган Комисията може да има подпомагаща роля при подготовката на общата оценка на риска, по-специално за създаването на механизма за сътрудничество. Ако компетентните органи в рамките на рискова група не постигнат съгласие по механизъм за сътрудничество, Комисията предлага механизъм за сътрудничество за тази рискова група, след като проведе консултация със съответните компетентни органи. Съответните компетентни органи постигат съгласие по механизъм за сътрудничество за тази рискова група, като отчитат в максимална степен предложението на Комисията.

Десет месеца преди крайния срок за съобщаване на общата оценка на риска или нейните актуализации всеки компетентен орган споделя и актуализира в рамките на съгласувания механизъм за сътрудничество всички национални данни, необходими за подготовката на тази оценка, по-специално за проиграване на различните сценарии, посочени в параграф 4, буква в).

3. Компетентният орган на всяка държава членка извършва национална оценка на риска („национална оценка на риска“) на всички съответни рискове, засягащи сигурността на доставките на газ. Тази оценка е в пълно съответствие с допусканията и резултатите на общата(-ите) оценка(-и) на риска, извършена(-и) на равнище група.

4. Оценките на риска, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, се извършват, според случая:

а) чрез използване на стандартите, посочени в членове 5 и 6. В оценката на риска се описва изчислението на формулата $N - 1$ на национално равнище и по целесъобразност се включва изчисление на формулата $N - 1$ на регионално равнище. В оценката на риска се включват също така използваните допускания, включително, където е приложимо, тези за изчисляване на формулата $N - 1$ на регионално равнище, както и необходимите за това изчисление данни. Изчислението на формулата $N - 1$ на национално равнище се придружава от симулация на прекъсването на най-голямата единична газова инфраструктура, като се използва хидравличен модел за територията на дадената държава, както и от изчисление на формулата $N - 1$ при ниво на газа в съоръженията за съхранение, равно на 30 % и 100 % от максималния работен обем;

- б) като се отчитат всички имащи отношение национални и транснационални обстоятелства, по-специално размерът на пазара, конфигурацията на мрежата, действителните потоци, включително изходящите потоци от съответните държави членки, възможността за физически газови потоци в двете посоки, включително евентуалната необходимост от последващо подсилване на газопреносната система, наличието на производство и съхранение и ролята на газа в енергийните миксове, по-специално по отношение на централизираното топлоснабдяване и производството на електроенергия и за работата на промишлеността, както и съображенията за безопасността и качеството на газа;
- в) като се разглеждат различни сценарии за изключително голямо търсене на газ и прекъсване на доставките на газ, като се вземат предвид историята, вероятността, сезонът, честотата и продължителността на тяхното възникване и се оценяват вероятните последици от тези сценарии, като например:
- i) прекъсване на инфраструктурата, имаща значение за сигурността на доставките на газ, по-специално преносната инфраструктура, съоръженията за съхранение или терминалите за ВПП, включително най-голямата газова инфраструктура, идентифицирана за изчислението на формулата $N - 1$; и
 - ii) прекъсване на доставките от страна на доставчици от трети държави, както и, по целесъобразност, геополитическите рискове;
- г) като се отчитат взаимодействието и връзката на рисковете между държавите членки в рисковата група с други държави членки или други рискови групи, според случая, включително по отношение на междусистемните връзки, трансграничните доставки, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и двупосочния капацитет;
- д) като се вземат предвид рисковете, свързани с контрола върху инфраструктурата, която е от значение за сигурността на доставките на газ, доколкото могат да включват, *inter alia*, риск от недостатъчни инвестиции, подкопаване на диверсификацията, неправилно използване на съществуващата инфраструктура или нарушение на правото на Съюза;
- е) като се отчитат максималният капацитет на взаимно свързване на всяка гранична входна и изходна точка и различните нива на пълнене за съхранение.

5. Общите и националните оценки на риска се изготвят съгласно съответния образец, предвиден в приложение IV или приложение V. При необходимост държавите членки могат да включват допълнителна информация. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 19 с цел изменение на образците, посочени в приложения IV и V, след като проведе консултация с КГПП, за да бъде отразен опитът, придобит при прилагането на настоящия регламент, и да се намали административната тежест за държавите членки.

6. Предприятията за природен газ, промишлените клиенти, снабдявани с газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и промишлените клиенти, снабдявани с газ, както и държавите членки и националните регулаторни органи, когато те са различни от компетентните органи, си сътрудничат с компетентните органи и им предоставят при поискване цялата необходима информация за общите и националните оценки на риска.

7. До 1 октомври 2018 г. държавите членки съобщават на Комисията първата обща оценка на риска, след като бъде съгласувана между всички държави членки в рисковата група, и националните оценки на риска. Оценките на риска се актуализират на всеки четири години след това освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации. Оценките на риска отчитат постигнатия напредък в инвестициите, необходими за справяне със стандарта за инфраструктура, определен в член 5, и специфичните за страната трудности, срещнати при прилагането на нови алтернативни решения. В тях се използва и опитът, придобит от симулацията на плановете за действие при извънредни ситуации, посочени в член 10, параграф 3.

Член 8

Изготвяне на превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации

1. Мерките, с които се гарантира сигурността на доставките на газ и които се съдържат в превантивния план за действие и в плана за действие при извънредни ситуации, са ясно определени, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими, не нарушават ненужно конкуренцията или ефективното функциониране на вътрешния пазар на газ и не излагат на опасност сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза.
2. Компетентният орган на всяка държава членка, след като се консултира с предприятията за природен газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите и промишлените клиенти, снабдявани с газ, включително производителите на електроенергия, операторите на електропреносни системи и националния регулаторен орган, когато той е различен от компетентния орган, изготвя:
 - а) превантивен план за действие, изготвен съгласно член 9, в който се съдържат мерките, необходими за отстраняване или намаляване на рисковете, установени в общите и националните оценки на риска, включително въздействието на мерките за енергийна ефективност и мерките от страна на търсенето;
 - б) план за действие при извънредни ситуации, съдържащ мерките, които трябва да бъдат предприети за отстраняване или смекчаване на въздействието от прекъсването на доставките на газ в съответствие с член 10.

3. Превантивният план за действие и планът за действие при извънредни ситуации включват регионален раздел или няколко регионални раздела, когато дадена държава членка принадлежи към различни рискови групи съгласно определението в приложение I.

Тези регионални раздели се разработват съвместно от всички държави членки в рисковата група преди включването в съответните национални планове. Комисията има подпомагача роля, за да направи така, че регионалните раздели да водят до колективно повишаване на сигурността на доставките на газ в Съюза и не се стига да противоречия, като се преодоляват всички пречки пред сътрудничеството.

Регионалните раздели съдържат подходящи и ефективни трансгранични мерки, включително във връзка с ВПП, при условие че бъдат договорени от прилагашите и засегнати от мерките държави членки от една и съща или различни рискови групи, въз основа на симулацията, посочена в член 7, параграф 1, и общата оценка на риска.

4. Компетентните органи докладват редовно на КППГ за постигнатия напредък по изготвянето и приемането на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, и по-специално на регионалните раздели. По-специално, компетентните органи постигат съгласие по механизъм за сътрудничество за подготовката на превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации, включително обменят проекти за планове. Те докладват на КППГ за този договорен механизъм за сътрудничество 16 месеца преди крайния срок за постигане на споразумение по тези планове и актуализациите на тези планове.

Комисията може да има подкрепяща и насочваща роля при подготовката на превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации, и по-специално за създаването на механизма за сътрудничество. Ако компетентните органи в дадена рискова група не постигнат съгласие по механизъм за сътрудничество, Комисията предлага механизъм за сътрудничество за тази рискова група. Съответните компетентни органи постигат съгласие по механизма за сътрудничество за тази рискова група, като отчитат предложението на Комисията. Компетентните органи гарантират редовното наблюдение на изпълнението на превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации.

5. Превантивният план за действие и планът за действие при извънредни ситуации се разработват в съответствие с образците, съдържащи се в приложения VI и VII. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 19 с цел изменение на образците, посочени в приложения VI и VII, след като проведе консултация с КППГ, за да бъде отразен опитът, придобит при прилагането на настоящия регламент, и да се намали административната тежест за държавите членки.

6. Компетентните органи на съседни държави членки своевременно се консултират взаимно с оглед да се гарантира съгласуваност между техните превантивни планове за действие и техните планове за действие при извънредни ситуации.

Компетентните органи във всяка рискова група обменят проекти за превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации с предложения за сътрудничество най-късно пет месеца преди крайния срок за представяне на плановете.

Всички държави членки в рисковата група постигат съгласие по окончателните варианти на регионалните раздели, посочени в параграф 3. Превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации съдържат също така националните мерки, необходими за изпълнение и прилагане на трансграничните мерки в регионалните раздели.

7. Превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации се оповестяват публично и Комисията се уведомява за тях до 1 март 2019 г. Комисията информира КППГ за извършеното уведомяване относно плановете и ги публикува на своя уебсайт.

В срок от четири месеца от датата на уведомяване от компетентните органи Комисията извършва оценка на плановете, като взема предвид вижданията, изразени в рамките на КППГ.

8. Комисията издава до съответния компетентен орган становище с препоръка да преразгледа даден превантивен план за действие или план за действие при извънредни ситуации, ако е налице едно или повече от следните:

- a) планът не е ефективен по отношение на намаляване на рисковете, установени в оценката на риска;
- б) планът не е съгласуван с оценените сценарии на риска или с плановете на друга държава членка или рискова група;
- в) планът не е съобразен с изискването, установено в параграф 1, за ненужното нарушаване на конкуренцията или ефективното функциониране на вътрешния пазар;
- г) планът не отговаря на разпоредбите на настоящия регламент или на други разпоредби на правото на Съюза.

9. В тримесечен срок след уведомяването му за становището на Комисията, посочено в параграф 8, съответният компетентен орган уведомява Комисията за изменения превантивен план за действие или план за действие при извънредни ситуации или я информира за причините, поради които не е съгласен с препоръките.

В случай на несъгласие, свързано с елементите, посочени в параграф 8, Комисията може в срок от четири месеца от отговора на компетентния орган да оттегли искането си или да свика заседание за обсъждане на въпроса с компетентния орган и, ако счете за необходимо, с КППГ. Комисията излага подробно основанията си да поиска превантивният план за действие или планът за действие при извънредни ситуации да бъде изменен. Съответният компетентен орган взема изцяло предвид подробните основания на Комисията.

Ако е приложимо, съответният компетентен орган незабавно изменя и оповестява изменения превантивен план за действие или план за действие при извънредни ситуации.

Ако окончателното становище на съответния компетентен орган се отклонява от подробните основания на Комисията, този компетентен орган осигурява и оповестява, заедно със становището си и с подробните основания на Комисията, обосновката на своето становище в рамките на два месеца от получаването на подробните основания на Комисията.

10. За незапазни мерки, приети на или след 1 ноември 2017 г., се прилага процедурата, предвидена в член 9, параграфи 4, 6, 8 и 9.

11. Запазва се поверителността на чувствителната от търговска гледна точка информация.

12. Превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, разработени съгласно Регламент (ЕС) № 994/2010, актуализирани в съответствие с настоящия регламент, остават в сила до първото създаване на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Член 9

Съдържание на превантивните планове за действие

1. Превантивният план за действие съдържа:
 - а) резултатите от оценката на риска и обобщение на сценариите, съгласно посоченото в член 7, параграф 4, буква в);
 - б) определението за защитени клиенти и информацията, описана в член 6, параграф 1, втора алинея;
 - в) мерките, обемите и капацитетите, необходими за изпълнение на установените в членове 5 и 6 стандарти за инфраструктурата и за доставките на газ, включително, когато е приложимо, степента, в която някои мерки от страна на търсенето могат в достатъчна степен и своевременно да компенсират прекъсване на доставките на газ, посочено в член 5, параграф 2, установяването на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес в случай на прилагане на член 5, параграф 3, необходимите обеми газ за всяка категория защитени клиенти и всеки сценарий, посочени в член 6, параграф 1, и всеки стандарт за увеличени доставки на газ, включително всяка обосновка, показваща спазването на условията, установени в член 6, параграф 2, и описание на механизъм за временно понижаване на всеки стандарт за увеличени доставки на газ или допълнително задължение в съответствие с член 11, параграф 3;
 - г) задълженията, наложени на предприятията за природен газ, когато е целесъобразно — на електроенергийните предприятия, и на други съответни органи, които има вероятност да окажат въздействие върху сигурността на доставките на газ, като например задължения за безопасна експлоатация на газовата система;
 - д) другите превантивни мерки, насочени към преодоляване на рисковете, установени в оценката на риска, например рисковете, свързани с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки за по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност, за намаляване на търсенето на газ, и на възможностите за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки на газ, както и на регионалното използване на съществуващите съоръжения за съхранение и за ВПП, по целесъобразност, с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;
 - е) информация относно икономическото въздействие, резултатността и ефикасността на съдържащите се в плана мерки, включително задълженията, посочени в буква к);
 - ж) описание на ефектите от съдържащите се в плана мерки върху функционирането на вътрешния енергиен пазар, както и на националните пазари, включително задълженията, посочени в буква к);
 - з) описание на въздействието на мерките върху околната среда и върху клиентите;
 - и) механизмите, които да бъдат използвани за сътрудничество с други държави членки, включително механизмите за изготвяне и изпълнение на превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации;

- й) информация за съществуващите и бъдещите междусистемни връзки и инфраструктура, включително тези, които предоставят достъп до вътрешния пазар, трансграничните потоци, трансграничния достъп до съоръжения за съхранение и съоръжения за ВПП и двупосочния капацитет, по-специално в случай на извънредна ситуация;
- к) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ.

Критичната информация от оценките на риска във връзка с първа алинея, букви а), в) и г), която при евентуално разкриване би могла да застраши сигурността на доставките на газ, може да бъде изключена.

2. В превантивния план за действие, и по-специално в действията за изпълнение на стандарта за инфраструктура, предвиден в член 5, се взема предвид десетгодишният план за развитие на мрежата в рамките на целия Съюз, който се разработва от ЕМОПС за газ съгласно член 8, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

3. Превантивният план за действие се основава главно на пазарни мерки и не налага неоправдана тежест на предприятията за природен газ, нито въздейства отрицателно върху функционирането на вътрешния пазар на газ.

4. Държавите членки, и по-специално техните компетентни органи, гарантират, че всички превантивни непазарни мерки, например посочените в приложение VIII, приети на или след 1 ноември 2017 г., независимо дали са част от превантивния план за действие или са приети впоследствие, отговарят на критериите, посочени в член 6, параграф 2, първа алинея.

5. Компетентният орган оповестява всяка мярка, посочена в параграф 4, която все още не е включена в превантивния план за действие, и уведомява Комисията за описанието на всяка такава мярка и нейното въздействие върху националния пазар на газ и, доколкото е възможно, пазарите на газ на другите държави членки.

6. Ако Комисията се съмнява дали дадена мярка, посочена в параграф 4 от настоящия член, отговаря на критериите, посочени в член 6, параграф 2, първа алинея, тя изисква от въпросната държава членка да я уведоми за наличието на оценка на въздействието.

7. Оценката на въздействието по параграф 6 обхваща най-малко следното:

- а) потенциалното въздействие върху развитието на националния пазар на газ и конкуренцията на национално равнище;
- б) потенциалното въздействие върху вътрешния пазар на газ;
- в) потенциалното въздействие върху сигурността на доставките на газ за съседните държави членки, по-специално за мерките, които биха могли да намалят ликвидността на регионалните пазари или да ограничат потоците към съседните държави членки;
- г) разходите и ползите, преценени в сравнение с алтернативни пазарни мерки;
- д) оценка на необходимостта и пропорционалността в сравнение с възможните пазарни мерки;
- е) оценка на това дали мярката осигурява равни възможности за всички участници на пазара;
- ж) стратегия за постепенно премахване, очаквана продължителност на предвижданата мярка и подходящ график за преразглеждане.

Анализът, посочен в букви а) и б), се извършва от националния регулаторен орган. Оценката на въздействието се оповестява от компетентния орган и се съобщава на Комисията.

8. Когато Комисията счита въз основа на оценката на въздействието, че има вероятност мярката да застраши сигурността на доставките на газ на други държави членки или на Съюза, тя взема решение в рамките на четири месеца от уведомяването за оценката на въздействието, с което изисква, в необходимата степен, изменението или оттеглянето на мярката.

Приетата мярка влиза в сила едва след като бъде одобрена от Комисията или бъде изменена в съответствие с решението на Комисията.

Срокът от четири месеца започва да тече от деня, следващ получаването на пълно уведомление. Срокът от четири месеца може да се удължава по взаимно съгласие на Комисията и компетентния орган.

9. Когато Комисията счита въз основа на оценката на въздействието, че мярката не съответства на останалите критерии, посочени в член 6, параграф 2, първа алинея, тя може да излезе със становище в срок от четири месеца от уведомяването за оценката на въздействието. Прилага се процедурата, установена в член 8, параграфи 8 и 9.

Срокът от четири месеца започва да тече от деня, следващ получаването на пълно уведомление. Срокът от четири месеца може да се удължава по взаимно съгласие на Комисията и компетентния орган.

10. Член 8, параграф 9 се прилага за всяка мярка по параграфи 6—9 от настоящия член.

11. Превантивният план за действие се актуализира на всеки четири години след 1 март 2019 г., или по-често, ако обстоятелствата го изискват, или по искане на Комисията. Актуализираният план отразява актуализираната оценка на риска и резултатите от тестовете, извършени в съответствие с член 10, параграф 3. По отношение на актуализирания план се прилага член 8.

Член 10

Съдържание на плановете за действие при извънредни ситуации

1. В плана за действие при извънредни ситуации:
 - а) се доразвиват нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1;
 - б) се определят ролята и отговорностите на предприятията за природен газ, по целесъобразност на операторите на преносни системи за електроенергия, и на промишлените клиенти, снабдявани с газ, включително съответните производители на електроенергия, като се вземат предвид различната степен, в която те са засегнати от евентуално прекъсване на доставките на газ, както и тяхното взаимодействие с компетентните органи и когато е целесъобразно — с националните регулаторни органи на всяко от нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1;
 - в) се определят ролята и отговорностите на компетентните органи и на другите органи, на които са делегирани задачи, както е посочено в член 3, параграф 2, на всяко от нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1;
 - г) се гарантира, че на предприятията за природен газ и на промишлените клиенти, снабдявани с газ, включително на съответните производители на електроенергия, са дадени достатъчно възможности да реагират на нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1;
 - д) се определят, ако е необходимо, мерките и действията, които да бъдат предприети за смекчаване на потенциалното въздействие на прекъсването на доставките на газ върху централизираното топлоснабдяване и снабдяването с електроенергия, произвеждана от газ, включително чрез интегрирано схващане за операциите в енергийните системи, обхващащи електроенергията и газа, ако е целесъобразно;
 - е) се изготвят подробни процедури и мерки, които да се следват при нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1, включително и съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;
 - ж) се определя лице за управление в условия на криза и се определя неговата роля;
 - з) се определя приносът на пазарните мерки за справяне със ситуацията при ниво „Тревога“ и за облекчаване на ситуацията при ниво „Извънредна ситуация“;
 - и) се определя приносът на непазарните мерки, планирани или с предстоящо изпълнение при ниво „Извънредна ситуация“, и се оценява степента, в която за справяне с кризата е необходимо използването на такива непазарни мерки. Оценяват се ефектите от непазарните мерки и се определят процедури за изпълнението им. Непазарните мерки следва да се използват единствено когато пазарните механизми сами не могат вече да гарантират доставките, по-специално за защитените клиенти, или за прилагането на член 13;
 - й) се описват механизмите, използвани за сътрудничество с другите държави членки за нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1, както и редът и условията за обмен на информация между компетентните органи;
 - к) се описват подробно задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ и когато е целесъобразно — на електроенергийните предприятия, при ниво на опасност „Тревога“ и „Извънредна ситуация“;
 - л) се описват техническите или правни договорености, въведени с цел да се предотврати неоснователно потребление на газ от клиенти, които са свързани към газоразпределителна или газопреносна мрежа, но не са защитени клиенти;
 - м) се описват техническите, правните и финансовите договорености, въведени с цел да се приложат задълженията за солидарност, предвидени в член 13;
 - н) се включва оценка на обемите газ, които биха могли да бъдат консумирани от защитените по линия на солидарността клиенти, с посочване най-малко на случаите, описани в член 6, параграф 1;
 - о) се съставя списък на предварително определени действия за осигуряване на газ в случай на извънредна ситуация, включително търговските споразумения между страните, участващи в такива действия, и компенсаторните механизми за предприятията за природен газ, по целесъобразност, при надлежно отчитане на поверителността на чувствителните данни. Тези действия могат да включват трансгранични споразумения между държавите членки и/или предприятията за природен газ.

За да се предотврати неоснователно потребление на газ при извънредна ситуация, както е посочено в първа алинея, буква л), или по време на прилагането на мерките, посочени в член 11, параграф 3 и член 13, компетентният орган на съответната държава членка информира клиентите, които не са защитени клиенти, че от тях се изисква да преустановят или да намалят консумацията си на газ, без да създават технически опасни ситуации.

2. Планът за действие при извънредни ситуации се актуализира на всеки четири години след 1 март 2019 г., или по често, ако обстоятелствата го изискват, или по искане на Комисията. Актуализираният план отразява актуализираната оценка на риска и резултатите от тестовете, извършени в съответствие с параграф 3 от настоящия член. По отношение на актуализирания план се прилага член 8, параграфи 4—11.

3. Мерките, действията и процедурите, съдържащи се в плана за действие при извънредни ситуации, се подлагат на тестове поне един път между неговите актуализации, провеждани веднъж на четири години, както е посочено в параграф 2. С цел подлагане на тест на плана за действие при извънредни ситуации компетентният орган провежда симулация на сценарии със силно и средно въздействие и на реакции в реално време в съответствие с плана за действие при извънредни ситуации. Резултатите от тестовете се представят от компетентния орган на КППГ.

4. Планът за действие при извънредни ситуации гарантира поддържането, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, на трансграничен достъп до инфраструктурата съгласно Регламент (ЕО) № 715/2009 в случай на извънредна ситуация и не трябва да въвежда мярка, с която неоправдано се ограничава трансграничния газов поток.

Член 11

Обявяване на опасност

1. Съществуват следните три нива на опасност:

- а) ниво на ранно предупреждение („ранно предупреждение“): когато е налице конкретна, сериозна и надеждна информация, че може да настъпи събитие, което има вероятност да доведе до значително влошаване на положението с доставките на газ и до задействане на ниво на тревога или на извънредна ситуация; нивото за ранно предупреждение може да бъде задействано от механизъм за ранно предупреждение;
- б) ниво на тревога („тревога“): когато е настъпило прекъсване на доставките на газ или изключително голямо търсене на газ, водещи до значително влошаване на положението с доставките на газ, но пазарът все още е в състояние да се справи с прекъсването или търсенето, без да е необходимо да се прибегва до незапазни мерки;
- в) ниво на извънредна ситуация („извънредна ситуация“): когато има изключително голямо търсене на газ или значително прекъсване на доставките на газ или друго значително влошаване на положението с доставките на газ и когато са приложени всички съответни пазарни мерки, но доставките на газ са недостатъчни за задоволяване на продължаващото търсене на газ, така че трябва да бъдат допълнително въведени незапазни мерки с цел, по-специално, гарантиране на доставките на газ за защитените клиенти в съответствие с член 6.

2. Когато компетентният орган обявява едно от нивата на опасност, посочени в параграф 1, той незабавно уведомява за това Комисията, както и компетентните органи на държавите членки, с които държавата членка на този компетентен орган е пряко свързана, и им предоставя цялата необходима информация, и по-конкретно информацията за действията, които възнамерява да предприеме. В случай на извънредна ситуация, която може да доведе до искане за помощ от Съюза и неговите държави членки, компетентният орган на съответната държава членка уведомява незабавно Координационния център за реагиране при извънредни ситуации към Комисията.

3. Когато държава членка е обявила ниво на опасност „Извънредна ситуация“ и е посочила, че е необходимо трансгранично действие, всеки стандарт за увеличени доставки или всяко допълнително задължение по член 6, параграф 2, наложено на предприятията за природен газ в други държави членки в същата рискова група, се понижава временно до нивото, определено в член 6, параграф 1.

Задълженията, предвидени в първа алинея от настоящия член, престават да се прилагат веднага след като компетентният орган обяви край на извънредна ситуация или Комисията стигне до заключението, в съответствие с параграф 8, първа алинея, че обявяването на извънредна ситуация не е или вече не е оправдано.

4. Когато компетентният орган обяви извънредна ситуация, той следва предварително определените действия, установени в неговия план за действие при извънредни ситуации, и незабавно информира Комисията и компетентните органи в рисковата група, както и компетентните органи на държавите членки, с които държавата членка на този компетентен орган е пряко свързана, по-специално за действията, които възнамерява да предприеме. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства компетентният орган може да предприема действия, които се отклоняват от плана за действие при извънредни ситуации. Компетентният орган незабавно информира Комисията и компетентните органи в своята рискова група, посочени в приложение I, както и компетентните органи на държавите членки, с които държавата членка на този компетентен орган е пряко свързана, за всяко такова действие и представя основанията за отклоняването.

5. Операторът на газопреносна система гарантира, че когато в съседна държава членка се обяви извънредна ситуация, капацитетът в точките на междусистемно свързване в тази държава членка, независимо от това дали е гарантиран или прекъсваем и дали е бил запазен преди или по време на извънредната ситуация, има приоритет пред конкурентния капацитет в изходните точки към съоръженията за съхранение. Ползвателите на системата с приоритетен капацитет незабавно заплащат справедливо обезщетение на ползвателите на системата с гарантиран капацитет за финансовата загуба, понесена в резултат на даването на приоритет, включително пропорционално възстановяване на разходите за прекъсване на гарантирания капацитет. Процесът на определяне и изплащане на обезщетението не засягат прилагането на правилото за приоритетност.

6. Държавите членки и по-специално компетентните органи гарантират, че:

- a) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават потока на газ в рамките на вътрешния пазар в който и да е момент;
- б) не се въвеждат мерки, които могат сериозно да застрашат положението с доставките на газ в друга държава членка, и
- в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, съгласно плана за действие при извънредни ситуации.

7. При извънредна ситуация и при наличието на разумни основания, по искане на съответния оператор на преносна система за електроенергия или оператор на газопреносна система, държава членка може да вземе решение за даване на приоритет на доставките на газ за някои критични газови електроцентрали пред снабдяването на определени категории защитени клиенти, ако липсата на доставки на газ за тези критични газови електроцентрали би могло да:

- a) доведе до сериозно увреждане на функционирането на електроенергийната система; или
- б) би попречило на производството и/или преноса на газ.

Държавите членки основават тази мярка на оценката на риска.

Критичните газови електроцентрали, посочени в първа алинея, са ясно определени, заедно с възможните обеми газ, което биха били предмет на такава мярка, и включени в регионалните раздели от превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации. Установяването на електроцентралите се извършва в тясно сътрудничество с операторите на преносни системи на електроенергийната система и операторите на газопреносната система на съответната държава членка.

8. Комисията проверява, възможно най-скоро, но при всички случаи в рамките на пет дни след получаване от компетентния орган на посочената в параграф 2 информация, дали обявяването на извънредна ситуация е оправдано в съответствие с параграф 1, буква в) и дали предприетите мерки следват във възможно най-голяма степен действията, изброени в плана за действие при извънредни ситуации, не създават ненужна тежест за предприятията за природен газ и са в съответствие с параграф 6. Комисията може, по искане на друг компетентен орган, на предприятия за природен газ или по собствена инициатива, да поиска от компетентния орган да измени мерките, когато те противоречат на условията, установени в първото изречение от настоящия параграф. Комисията може също да поиска от компетентния орган да обяви край на извънредната ситуация, когато заключи, че обявяването на извънредна ситуация не е или вече не е оправдано в съответствие с параграф 1, буква в).

В срок от три дни след уведомяването за искането на Комисията компетентният орган изменя мерките и уведомява за това Комисията или информира Комисията за причините, поради които не е съгласен с искането. В последния случай Комисията може, в срок от три дни след като е била информирана, да измени или оттегли искането си, или да свика среща за обсъждане на въпроса с компетентния орган или, по целесъобразност, със съответните компетентни органи и, когато Комисията счита, че това е необходимо, с КГПГ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Компетентният орган взема изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган излага основанията си за това решение.

9. Когато компетентният орган обяви края наедно от нивата на опасност, посочени в параграф 1, той уведомява Комисията и компетентните органи на държавите членки, с които държавата членка на този компетентен орган е пряко свързана.

Член 12

Реагиране при извънредни ситуации на регионално равнище и на равнището на Съюза

1. Комисията може да обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза по искане на компетентен орган, който е обявил извънредна ситуация, и след като извърши проверка съгласно член 11, параграф 8.

Комисията обявява, по целесъобразност, извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза по искане на най-малко два компетентни органа, които са обявили извънредна ситуация, и след като извърши проверка съгласно член 11, параграф 8, и когато има връзка между причините за такива извънредни ситуации.

Във всички случаи, когато обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, Комисията, като използва най-подходящи за ситуацията средства за комуникация, събира становища и взема под внимание цялата съответна информация, предоставена от другите компетентни органи. Когато, след провеждане на оценка, Комисията реши, че на регионално равнище или на равнището на Съюза вече не съществуват достатъчно основания за обявяване на извънредна ситуация, тя обявява край на извънредната ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, обосновава решението си и информира Съвета за него.

2. Веднага след като обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза, Комисията свиква КППГ.

3. При извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза Комисията координира действията на компетентните органи, като изцяло отчита съответната информация от консултацията с КППГ и резултатите от тази консултация. Комисията по-специално:

- а) осигурява обмена на информация;
- б) гарантира съгласуваността и резултатността от действията на равнището на държавите членки и на регионално равнище по отношение на равнището на Съюза;
- в) координира действията по отношение на трети държави.

4. Комисията може да свика група за управление на кризи, съставена от отговорниците за управлението на кризи, посочени в член 10, параграф 1, буква ж), от държавите членки, засегнати от извънредната ситуация. Комисията, със съгласието на отговорниците за управление на кризи, може да покани да участват други заинтересовани страни. Комисията гарантира, че КППГ редовно е осведомявана за работата, извършвана от групата за управление на кризи.

5. Държавите членки и по-специално компетентните органи гарантират, че:

- а) не се въвеждат мерки, които неоправдано ограничават потока на газ в рамките на вътрешния пазар в който и да е момент, и по-конкретно потока на газ към засегнатите пазари;
- б) не се въвеждат мерки, които могат да застрашат сериозно положението с доставките на газ в друга държава членка; и
- в) трансграничният достъп до инфраструктурата в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 се поддържа, доколкото е възможно технически и от гледна точка на безопасността, в съответствие с плана за действие при извънредни ситуации.

6. Когато по искане на даден компетентен орган или предприятие за природен газ или по своя собствена инициатива Комисията счита, че при извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза дадено действие, предприето от държава членка или компетентен орган, или поведението на предприятието за природен газ е в противоречие с параграф 5, Комисията изисква от държавата членка или от компетентния орган да промени своето действие или да предприеме действия, за да се гарантира спазването на параграф 5, като ги информира за основанията за това. Надлежно се отчита необходимостта газовата система да работи безопасно по всяко време.

В тридневен срок след уведомяването си за искането на Комисията държавата членка или компетентният орган изменят своето действие и уведомяват за това Комисията или информират Комисията за причините, поради които не са съгласни с искането. В последния случай Комисията може, в тридневен срок след уведомяването си, да измени или оттегли искането си, или да свика заседание за обсъждане на въпроса със съответната държава членка или компетентен орган и, когато Комисията прецени, че това е необходимо, с КППГ. Комисията излага подробно основанията си да поиска действието да бъде изменено. Държавата членка или компетентният орган вземат изцяло предвид позицията на Комисията. Когато окончателното решение на компетентния орган или на държавата членка се отклонява от позицията на Комисията, компетентният орган или държавата членка излагат основанията си за това решение.

7. Комисията, след консултация с КППГ, изготвя постоянен резервен списък за подбор на участници в работна група за мониторинг, който е съставен от експерти от отрасъла и представители на Комисията. Работната група за мониторинг може да бъде използвана при нужда извън Съюза и следи и докладва относно газовите погощи към Съюза в сътрудничество с третите държави, които доставят газ, и третите държави, през които се извършва транзит на газ.

8. Компетентният орган предоставя на Координационния център за реагиране при извънредни ситуации към Комисията информация за евентуална нужда от помощ. Координационния център за реагиране при извънредни ситуации прави оценка на цялостната ситуация и дава препоръки относно помощта, която следва да бъде предоставена на най-засегнатите държави членки, а когато е уместно — и на трети държави.

Член 13

Солидарност

1. Ако държава членка поиска прилагането на мярката за солидарност съгласно настоящия член, съответната държава членка, която е пряко свързана с отправилата искането държава членка или, ако държавата членка предвижда това, нейният компетентен орган или оператор на газопреносна система или оператор на газоразпределителна система предприема необходимите мерки, доколкото това е възможно, без да води до опасни ситуации, за да гарантира, че доставките на газ на клиентите на нейна територия, различни от защитените по линия на солидарността клиенти, се намалява или няма да продължи, доколкото и докато доставките на газ на защитените по линия на солидарността клиенти в отправилата искането държава членка, не са изпълнени. Отправилата искането държава членка гарантира, че съответният обем газ действително се предоставя на защитените по линия на солидарността клиенти на нейна територия.

При изключителни обстоятелства и при надлежно обосновано искане от страна на съответния оператор на преносна система за електроенергия или оператор на газопреносна система до неговия компетентен орган, доставките на газ може да продължат и за някои критични газови електроцентрали, посочени в член 11, параграф 7, в държавата членка, предоставяща солидарност, ако липсата на доставки на газ към такива електроцентрали би довела до сериозно увреждане на функционирането на електроенергийната система или би попречило на производството и/или преноса на газ.

2. Дадена държава членка предоставя мярката за солидарност и на друга държава членка, с която е свързана през трета държава, освен ако потоците са ограничени в третата държава. Това удължаване на мярката подлежи на договаряне от съответните държави членки, които включват за участие, когато това е целесъобразно, третата държава, през която те са свързани.

3. Към мярката за солидарност се прибавя в краен случай и тя се прилага само ако отправилата искането държава членка:

- а) не е била в състояние да покрие недостига в доставките на газ за своите защитени по линия на солидарността клиенти, въпреки прилагането на мярката, посочена в член 11, параграф 3;
- б) е изчерпила всички пазарни мерки и всички мерки, предвидени в нейния план за действие при извънредни ситуации;
- в) е изпратила изрично искане до Комисията и компетентните органи на всички държави членки, с които е свързана или пряко, или, съгласно параграф 2, през трета държава, придружено от описание на приложените мерки, посочени в буква б) от настоящия параграф;
- г) поеме задължение да изплати справедливо и своевременно обезщетение на предоставящата солидарност държава членка, в съответствие с параграф 8.

4. Ако повече от една държави членки могат да предоставят солидарност към отправила искане държава членка, отправилата искането държава членка, след като се консултира с всички държави членки, от които се иска да предоставят солидарност, търси най-изгодната оферта въз основа на разходи, бързина на доставката, надеждност и диверсификация на доставките на газ. Засегнатите държави членки предоставят такива оферти въз основа на доброволни мерки от страна на търсенето, доколкото и докогато е възможно, преди да прибегнат до непазарни мерки.

5. Когато за предоставящата солидарност държава членка пазарните мерки се окажат недостатъчни за справяне с дефицит в доставките на газ за защитени по линия на солидарността клиенти в отправилата искането държава членка, предоставящата солидарност държава членка може да въведе непазарни мерки, за да изпълни задълженията, предвидени в параграфи 1 и 2.

6. Компетентният орган на отправилата искането държава членка информира незабавно Комисията и компетентните органи на предоставящите солидарност държави членки, когато доставките на газ за защитени по линия на солидарността клиенти на нейна територия са изпълнени или когато задълженията по параграфи 1 и 2, въз основа на нейните потребности, са ограничени или когато изпълнението им е спряно по искане на получаващата солидарност държава членка.

7. Задълженията, предвидени в параграфи 1 и 2, се прилагат при спазване на технически безопасната и надеждна експлоатация на газовата система на предоставящата солидарност държава членка и ограничението за максимална междусистемна преносна способност на инфраструктурата на съответната държава членка към отправилата искането държава членка. Технически, правни и финансови договорености могат да отразяват тези обстоятелства, и по-специално обстоятелствата, при които пазарът ще осигури максимална междусистемна преносна способност.

8. Солидарност по настоящия регламент се предоставя само въз основа на обезщетение. Държавата членка, която търси солидарност, плаща незабавно или осигурява бързо плащане на справедливо обезщетение на държавата членка, предоставила солидарност. Това справедливо обезщетение покрива най-малко:

- a) газа, доставен на територията на отправилата искането държава членка;
- b) всички други подходящи и разумни разходи, възникнали при предоставянето на солидарност, включително, ако е приложимо, разходите за мерките, които може да са били взети предварително;
- в) възстановяването на разходите за всички обезщетения, произтичащи от съдебни производства, арбитражни производства или сходни производства и спогодби, и разходите, свързани с тези производства, в които участва държавата членка, предоставяща солидарност, спрямо образуванията, участващи в предоставянето на такава солидарност.

Справедливото обезщетение съгласно първа алинея включва, наред с другото, всички разумни разходи, които държавата членка, предоставяща солидарност, е направила в рамките на задължението за изплащане на обезщетение по силата на основните права, гарантирани от правото на Съюза, и по силата на приложимите международни задължения при прилагането на настоящия член, както и други разумни разходи, направени за плащане на обезщетения съгласно националните правила за обезщетения.

До 1 декември 2018 г. държавите членки приемат необходимите мерки, по-специално техническите, правните и финансовите договорености съгласно параграф 10 с оглед на прилагането на първа и втора алинея от настоящия параграф. Тези мерки могат да предвиждат практическите условия и реда за бързото плащане.

9. Държавите членки гарантират, че разпоредбите на настоящия член се прилагат в съответствие с Договорите, Хартата на основните права на Европейския съюз и приложимите международни задължения. За тази цел те вземат необходимите мерки.

10. До 1 декември 2018 г. държавите членки приемат необходимите мерки, включително тези, договорени в технически, правни и финансови договорености, за да се гарантира, че се доставя газ за защитени по линия на солидарността клиенти, в отправилата искането държава членка в съответствие с параграфи 1 и 2. Техническите, правните и финансовите договорености се договарят между държавите членки, които са свързани пряко, или в съответствие с параграф 2 — през трета държава, и се описват в техните съответни планове за действие при извънредни ситуации. Тези договорености могат да обхващат, наред с другото, следните елементи:

- a) експлоатационната безопасност на мрежите;
- b) цени на газа, които да бъдат прилагани, и/или методологията за тяхното определяне, като се има предвид въздействието върху функционирането на пазара;
- в) използването на междусистемни връзки, включително двупосочен капацитет и подземни съоръжения за съхранение на газ;
- г) газови обеми или методология за тяхното определяне;
- д) категориите разходи, които ще трябва да бъдат покрити чрез справедливо и бързо обезщетение, което може да включва покриване на вреди за ограничената промишленост;
- е) посочване на метода, по който би могло да се изчисли справедливото обезщетение.

Финансовата договореност, за която държавите членки са постигнали споразумение преди отправянето на искане за солидарност съдържа разпоредби, които позволяват изчисляването на справедливото обезщетение за поне всички имащи отношение и разумни разходи, направени при предоставянето на солидарност, както и ангажимент, че това обезщетение ще бъде изплатено.

Всеки механизъм за обезщетение предоставя стимули за участие в пазарни решения, като търгове и механизми за отговор от страна на търсенето. Той не създава нездрави стимули, включително от финансово естество, за участниците на пазара, които да отлагат действията си, докато бъдат приложени непазарни мерки. Планове за действие при извънредни ситуации включват всички механизми за обезщетение или поне тяхно резюме.

11. Доколкото държава членка е в състояние да осигурява със собствено производство потреблението на газ за защитени по линия на солидарността клиенти, тя се освобождава от задължението да сключва технически, правни и финансови договорености с държавите членки, с които е пряко свързана, или в съответствие с параграф 2 — през трета държава, за целите на получаване на солидарност. Това освобождаване не засяга задължението на съответната държава членка да предоставя солидарност спрямо други държави членки съгласно настоящия член.

12. До 1 декември 2017 г., след консултация с КППГ, Комисията предоставя правно необвързващи насоки за основните елементи на техническите, правните и финансовите договорености, по-специално как да се прилагат на практика елементите, описани в параграфи 8 и 10.

13. Ако до 1 октомври 2018 г. държавите членки не се споразумеят за необходимите технически, правни и финансови договорености, Комисията може след консултация със съответните компетентни органи да предложи рамка за тези мерки, в която се определят принципите, необходими за функционирането на договореностите, и която се основава на насоките на Комисията, посочени в параграф 12. Държавите членки финализират своите договорености до 1 декември 2018 г., като отчитат в максимална степен предложението на Комисията.

14. Прилагането на настоящия член не се засяга, ако държавите членки не успеят да постигнат споразумение или да финализират своите технически, правни и финансови договорености. В такъв случай съответните държави членки се споразумяват относно необходимите *ad hoc* мерки, а държавата членка, поискала солидарност, поема ангажимент в съответствие с параграф 3, буква г).

15. Задълженията, предвидени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, престават да се прилагат веднага след обявяването на края на извънредна ситуация или когато Комисията стигне до заключението, в съответствие с член 11, параграф 8, първа алинея, че обявяването на извънредна ситуация не е или вече не е оправдано.

16. Когато Съюзът направи разходи по силата на отговорност, различна от тази за незаконни действия или незаконно поведение, съгласно член 340, втора алинея от ДФЕС, по отношение на мерки, които държавите членки са длъжни да вземат съгласно настоящия член, тези разходи му се възстановяват от получаващата солидарност държава членка.

Член 14

Обмен на информация

1. Когато държава членка е обявила едно от нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1, съответните предприятия за природен газ ежедневно предоставят по-специално следната информация на компетентния орган на засегнатата държава членка:

- а) ежедневни прогнози за търсенето и предлагането на газ през следващите три дни в милиони кубически метри на ден (млн. куб. метри на ден);
- б) дневният дебит на газоподаването във всички трансгранични входни и изходни точки, както и във всички точки, свързващи производствени съоръжения, съоръжения за съхранение или терминали за ВПП към мрежата, в милиони кубически метри на денонощие (млн. куб. метри на ден);
- в) срокът, изразен в дни, за който се очаква доставките на газ към защитените клиенти да могат да бъдат гарантирани.

2. При извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза Комисията може да изиска от компетентния орган, посочен в параграф 1, да ѝ предостави незабавно най-малко:

- а) информацията, предвидена в параграф 1;
- б) информация за планираните за осъществяване мерки и за вече осъществените от компетентния орган мерки с цел облекчаване на извънредната ситуация, и информация за тяхната ефективност;
- в) отправените искания за допълнителни мерки, които да бъдат предприети от други компетентни органи;
- г) мерките, осъществени по искане на други компетентни органи.

3. След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, посочен в параграф 1, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на ефективността на приложените мерки, включително оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената на Съюза и неговите държави членки или получената от Съюза и неговите държави членки помощ. Тази оценка се предоставя на КППГ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации.

Комисията прави анализ на оценките от компетентните органи и информира в обобщен вид държавите членки, Европейския парламент и КППГ за резултатите от своя анализ.

4. При надлежно обосновани обстоятелства, независимо от обявяването на извънредна ситуация, компетентният орган на най-засегнатата държава членка може да изиска от предприятията за природен газ да представят информацията, посочена в параграф 1, или допълнителна информация, необходима за оценяване на общото положение с доставките на газ в държавата членка или други държави членки, включително договорна информация, различна от информацията за цените. Комисията може да поиска от компетентните органи информацията, предоставена от предприятията за природен газ съгласно настоящия параграф, при условие че същата информация вече не е била предадена на Комисията.

5. Когато Комисията счита, че доставките на газ в Съюза или в част от Съюза са изложени на риск или е вероятно да бъдат изложени на риск, който би могъл да доведе до обявяването на някое от нивата на опасност, посочени в член 11, параграф 1, тя може да поиска от съответните компетентни органи да съберат и да ѝ представят информацията, необходима за оценяване на положението с доставките на газ. Комисията споделя оценката си с КППГ.

6. За да могат компетентните органи и Комисията да извършат оценка на сигурността на доставките на газ на национално равнище, на регионално равнище или на равнището на Съюза, всяко предприятие за природен газ уведомява:
- a) съответния компетентен орган за следните данни по договорите за доставка на газ с трансгранично измерение и със срок, по-дълъг от една година, които съответното предприятие е сключило за осигуряване на газ:
 - i) срок на договора;
 - ii) договорените годишни обеми;
 - iii) договорени максимални дневни обеми в случай на ниво на опасност „тревога“ или „извънредна ситуация“;
 - iv) договорени точки на доставка;
 - v) минимални дневни и месечни обеми газ;
 - vi) условия за спиране на доставките на газ;
 - vii) индикация дали договорът сам по себе си или заедно с договорите му със същия доставчик или с негови свързани дружества, достига или надвишава прага от 28 %, както е посочено в параграф 6, буква б), в най-засегнатата държава членка.
 - б) компетентния орган на най-засегнатата държава членка, веднага след тяхното сключване или изменение, за своите договори за доставка на газ със срок, по-дълъг от една година, сключени или изменени на или след 1 ноември 2017 г., които поотделно или заедно с договорите му със същия доставчик или с негови свързани дружества се равняват на 28 % или повече от годишното потребление на газ във въпросната държава членка, което се изчислява въз основа на най-новите налични данни. Освен това, до 2 ноември 2018 г. предприятията за природен газ уведомяват компетентния орган за всички съществуващи договори, които отговарят на същите условия. Задължението за уведомяване не се отнася за информацията за цените и не се прилага за измененията, свързани единствено с цената на газа. Задължението за уведомяване се прилага и по отношение на всички търговски споразумения, които са от значение за изпълнението на договора за доставка на газ, с изключение на информацията за цените.

Компетентният орган съобщава на Комисията в анонимизиран вид данните, изброени в първа алинея, буква а). В случай на сключване на нови договори или изменения на съществуващите договори целият набор от данни се съобщава до края на месец септември от съответната година. Когато компетентният орган има съмнения дали даден договор, получен съгласно първа алинея, буква б), представлява риск за сигурността на доставките на газ в дадена държава членка или регион, той уведомява Комисията за този договор.

7. При обстоятелства, надлежно обосновани от необходимостта да се гарантира прозрачността на ключовите договори за доставка на газ, имащи отношение към сигурността на доставките на газ, и когато компетентният орган на най-засегнатата държава членка или Комисията сметне, че даден договор за доставка на газ може да изложи на опасност сигурността на доставките в държава членка, регион или Съюза, компетентният орган на държавата членка или Комисията може да поиска от предприятието за природен газ да предостави договора, без информацията за цените, за оценка на въздействието му върху сигурността на доставките на газ. Искането се обосновава и може да обхваща също така подробностите за всякакви други търговски споразумения, които са от значение за изпълнението на договора за доставка на газ, без информацията за цените. Обосновката включва пропорционалността на свързаната с това административна тежест.

8. Компетентните органи, които получават информация въз основа на параграф 6, буква б) или параграф 7 от настоящия член, оценяват получената информация за цели, свързани със сигурността на доставките на газ, в рамките на три месеца и представят резултатите от оценката си на Комисията.

9. При изготвяне на оценката на риска, превантивния план за действие и плана за действие при извънредни ситуации или на съответните им актуализации компетентният орган взема предвид получената по настоящия член информация. Комисията може да приеме становище, с което да предложи на компетентния орган да измени оценките на риска или плановете въз основа на получената по настоящия член информация. Съответният компетентен орган преразглежда оценката на риска и плановете, за които се отнася искането, в съответствие с процедурата, посочена в член 8, параграф 9.

10. До 2 май 2019 г. държавите членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушаване от страна на предприятията за природен газ на параграф 6 или 7 от настоящия член, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

11. За целите на настоящия член „най-засегната държава членка“ означава държавата членка, в която страна по даден договор има най-голяма част от продажбите си на газ или най-голям брой клиенти.

12. Всички договори или договорна информация, получени въз основа на параграфи 6 и 7, както и съответните оценки, извършени от компетентните органи или Комисията, остават поверителни. Компетентните органи и Комисията гарантират пълна поверителност.

Член 15

Професионална тайна

1. Всяка чувствителна търговска информация, получена, обменена или предадена съгласно член 14, параграфи 4, 5, 6, 7 и 8 и член 18, с изключение на резултатите от оценките, посочени в член 14, параграфи 3 и 5, е поверителна и се подчинява на условията за професионална тайна, установени в настоящия член.
2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на следните лица, които получават поверителна информация в съответствие с настоящия регламент:
 - а) лицата, които работят или са работили за Комисията;
 - б) одиторите и експертите, инструктирани от Комисията;
 - в) лицата, които работят или са работили за компетентните органи и за националните регулаторни органи или за други имащи отношение органи;
 - г) одиторите и експертите, инструктирани от компетентните органи и националните регулаторни органи или от други имащи отношение органи.
3. Без да се засягат случаите в обхвата на наказателното право, другите разпоредби на настоящия регламент или други имащи отношение правни актове на Съюза, поверителната информация, получавана от посочените в параграф 2 лица в хода на изпълнение на техните задължения, не може да се разкрива на никакво друго лице или орган, освен в съкратена или обобщена форма, така че отделните пазарни участници или пазари да не могат да бъдат идентифицирани.
4. Без да се засягат случаите в обхвата на наказателното право, Комисията, компетентните органи и националните регулаторни органи, служби или лицата, които получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, могат да използват поверителната информация единствено при изпълнението на задълженията си и за упражняването на функциите си. Други органи, служби или лица могат да използват тази информация за целта, за която им е била предоставена, или в контекста на административни или съдебни производства, конкретно свързани с упражняването на техните функции.

Член 16

Сътрудничество с договарящите се страни от Енергийната общност

1. Когато държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност си сътрудничат в процеса на изготвянето на оценките на риска, превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации, това сътрудничество може да включва, по-специално, установяване на взаимодействието и връзката между рисковете и консултации с оглед да се осигури трансгранична съгласуваност на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации.
2. Във връзка с параграф 1 договарящите се страни от Енергийната общност могат да участват в КППГ по покана на Комисията по всички въпроси от взаимен интерес.

Член 17

Мониторинг от Комисията

Комисията извършва постоянен мониторинг на мерките, свързани със сигурността на доставките на газ, и докладва редовно на КППГ.

Въз основа на оценките, посочени в член 8, параграф 7, до 1 септември 2023 г. Комисията изготвя заключения относно възможните начини за повишаване на сигурността на доставките на газ на равнището на Съюза и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент, включително когато е необходимо, законодателни препоръки за изменение на настоящия регламент.

Член 18

Уведомяване

Оценката на риска, превантивните планове за действие, плановете за действие при извънредни ситуации и всички други документи се съобщават на Комисията по електронен път чрез платформата CIRCABC.

Цялата кореспонденция във връзка с уведомленията се изпраща по електронен път.

Член 19

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегираните актове, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5 и член 8, параграф 5, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 1 ноември 2017 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди края на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове със същата продължителност освен ако Европейският парламент или Съветът не възрази срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5 и член 8, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 8, член 7, параграф 5 и член 8, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 20

Дерогация

1. Настоящият регламент не се прилага по отношение на Малта и Кипър, доколкото на техните съответни територии не се доставя газ. По отношение на Малта и Кипър предвидените в следващите разпоредби задължения се изпълняват и изборът, който посочените държави членки имат право да направят съгласно следващите разпоредби, се прави в рамките на посочения период от време, изчислен от датата, на която започнат доставките на газ на техните съответни територии:
 - а) за член 2, точка 5, член 3, параграф 2, член 7, параграф 5 и член 14, параграф 6, буква а): 12 месеца;
 - б) за член 6, параграф 1: 18 месеца;
 - в) за член 8, параграф 7: 24 месеца;
 - г) за член 5, параграф 4: 36 месеца;
 - д) за член 5, параграф 1: 48 месеца.За да изпълнят задължението, съдържащо се в член 5, параграф 1, Малта и Кипър могат да прилагат разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 2, включително като използват напазарни мерки от страна на търсенето.
2. Задълженията, свързани с работата на рисковите групи, предвидени в членове 7 и 8, с оглед на рисковите групи от южния газов коридор и Източното Средиземноморие, започват да се прилагат от датата, на която основната инфраструктура/основният тръбопровод започне да функционира изпитателно.
3. Докато Швеция има достъп до газ чрез междусистемни връзки изключително от Дания като единствен източник на газ и единствена възможна държава, предоставяща солидарност, Дания и Швеция са освободени от задължението по член 13, параграф 10 за сключване на технически, правни и финансови договорености за целите на предоставянето от страна на Швеция на солидарност за Дания. Това не засяга задължението на Дания да предоставя солидарност и да сключва необходимите технически, правни и финансови договорености за тази цел в съответствие с член 13.

Член 21**Отмяна**

Регламент (ЕС) № 994/2010 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение IX.

Член 22**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на четвъртия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 ноември 2017 г.

Член 13, параграфи 1—6, член 13, параграф 8, първа и втора алинея и член 13, параграфи 14 и 15 обаче се прилагат от 1 декември 2018 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 25 октомври 2017 година.

За Европейския парламент
Председател
A. TAJANI

За Съвета
Председател
M. MAASIKAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Регионално сътрудничество

Рисковите групи държави членки, които служат за основа на сътрудничеството, свързано с риска, както е посочено в член 3, параграф 7, са следните:

1. Рискови групи, свързани с доставките на газ от изток:

- а) Украйна: България, Чешката република, Германия, Гърция, Хърватия, Италия, Люксембург, Унгария, Австрия, Полша, Румъния, Словения, Словакия;
- б) Беларус: Белгия, Чешката република, Германия, Естония, Латвия, Литва, Люксембург, Нидерландия, Полша, Словакия;
- в) Балтийско море: Белгия, Чешката република, Дания, Германия, Франция, Люксембург, Нидерландия, Австрия, Словакия, Швеция;
- г) Североизточна: Естония, Латвия, Литва, Финландия;
- д) Трансбалканска: България, Гърция, Румъния.

2. Рискови групи, свързани с доставките на газ от Северно море:

- а) Норвегия: Белгия, Дания, Германия, Ирландия, Испания, Франция, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Швеция, Обединеното кралство;
- б) Нискокалорифичен газ: Белгия, Германия, Франция, Нидерландия;
- в) Дания: Дания, Германия, Люксембург, Нидерландия, Швеция;
- г) Обединеното кралство: Белгия, Германия, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Обединеното кралство.

3. Рискови групи, свързани с доставките на газ от Северна Африка:

- а) Алжир: Гърция, Испания, Франция, Хърватия, Италия, Малта, Австрия, Португалия, Словения;
- б) Либия: Хърватия, Италия, Малта, Австрия, Словения.

4. Рискови групи, свързани с доставките на газ от югоизток:

- а) Южен газов коридор — Каспийско море: България, Гърция, Хърватия, Италия, Унгария, Малта, Австрия, Румъния, Словения, Словакия;
- б) Източно Средиземноморие: Гърция, Италия, Кипър, Малта.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Изчисляване на формулата N – 1

1. Определение на формулата N – 1

Формулата N – 1 описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително високо търсене, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Газовата инфраструктура обхваща газопреносната мрежа, включваща междусистемните връзки, както и съоръженията за добив, ВПП и съхранение, свързани с района на изчислението.

Техническият капацитет на всички останали налични газови инфраструктури в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура е равен най-малко на сумата на общото дневно търсене на газ в района на изчислението в ден с изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Резултатите от формулата N – 1, изчислени, както е показано по-долу, са равни най-малко на 100 %.

2. Метод за изчисляване на формулата N – 1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Използваните за изчислението параметри се описват ясно и обосновано.

За изчислението на EP_m се предоставя подробен списък на входните точки и на техния индивидуален капацитет.

3. Определения на параметрите на формулата N – 1

„Район на изчислението“ означава географския район, за който се изчислява формулата N – 1, определен от компетентния орган.

Определение на „свързано с търсенето“

„ D_{max} “ означава общото дневно търсене на газ (в млн. куб. метри на денонощие) в района на изчислението за ден с изключително голямо търсене на газ, настъпващ със статистическа вероятност веднъж на 20 години.

Определения на „свързани с предлагането“

„ EP_m “: технически капацитет на входните точки (в млн. куб. метри на денонощие), различен от този на съоръженията за добив, ВПП и съхранение, обхванати от дефинициите за P_m , LNG_m и S_m , означава сборът от техническите капацитети на всички гранични входни точки, които могат да доставят газ до района на изчислението.

„ P_m “: максимален технически производствен капацитет (в млн. куб. метри на денонощие) означава сборът от максималния технически дневен производствен капацитет на всички съоръжения за добив на газ, който може да бъде доставен на входните точки в района на изчислението.

„ S_m “: максимална техническа подаваща способност на съоръженията за съхранение (в млн. куб. метри за денонощие) означава сборът от максималния технически дневен капацитет на изтегляне от всички съоръжения за съхранение, който може да бъде доставен на входните точки в района на изчислението, като се вземат предвид съответните им физически характеристики.

„ LNG_m “: максимален технически капацитет на съоръженията за ВПП (в млн. куб. метри на денонощие) означава сборът от максималния дневен технически възможен капацитет за изпращане към системата на всички съоръжения за ВПП в района на изчислението, като се отчитат критичните елементи, като разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПП, както и техническият капацитет за изпращане към системата.

„ I_m “ означава техническият капацитет на най-голямата единична газова инфраструктура (в млн. куб. метри на денонощие), с най-голям капацитет да снабдява района на изчислението. Когато няколко газови инфраструктури са свързани към обща газова инфраструктура нагоре или надолу по веригата и не могат да бъдат експлоатирани поотделно, те се разглеждат като една единична газова инфраструктура.

4. Изчисляване на формулата $N - 1$ чрез използване на мерки от страна на търсенето

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{\max} - D_{\text{eff}}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Определение, свързано с търсенето

„ D_{eff} “ означава тази част от D_{\max} (в млн. куб. метри на денонощие), която в случай на прекъсване на доставките на газ може в достатъчна степен и навреме да бъде компенсирана от пазарни мерки от страна на търсенето съгласно член 9, параграф 1, буква в) и член 5, параграф 2.

5. Изчисляване на формулата $N - 1$ на регионално равнище

Районът на изчислението, посочен в точка 3, се разширява до съответното регионално равнище, ако е приложимо, както е определено от компетентните органи на заинтересованите държави членки. Изчислението може да се разшири, така че да включва регионалното ниво на рисковата група, ако това е договорено с компетентните органи от рисковата група. За изчисляване на формулата $N - 1$ на регионално равнище се използва най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес. Най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за региона е най-голямата газова инфраструктура в региона, която пряко или непряко допринася за доставките на газ за държавите членки от този регион, и се определя в оценката на риска.

Изчисляването на $N - 1$ формулата на регионално равнище може да замени изчисляването на $N - 1$ формулата на национално равнище само когато най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес е от основно значение за доставките на газ на всички заинтересовани държави членки в съответствие с общата оценка на риска.

На ниво рискова група за изчисленията, посочени в член 7, параграф 4, се използва най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за рисковите групи, изброени в приложение I.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Постоянен двупосочен капацитет

1. За изпълнението на разпоредбите, предвидени в настоящото приложение, националният регулаторен орган може да действа като компетентен орган, ако държавата членка е взела такова решение.
2. С цел създаване или увеличаване на двупосочния капацитет по дадена междусистемна връзка или с цел освобождаване или удължаване на срока на освобождаването от посоченото задължение, операторите на газопреносни системи от двете страни на междусистемната връзка представят на своите компетентни органи („съответните компетентни органи“) и на своите регулаторни органи („съответните регулаторни органи“), след като се консултират с всички потенциално заинтересовани оператори на газопреносни системи:
 - а) предложение за създаване на постоянен физически капацитет за двупосочен пренос на газ за постоянен двупосочен капацитет по отношение на обратната посока („физически капацитет за обратен поток“); или
 - б) искане за освобождаване от задължението за създаване на двупосочен капацитет.

Операторите на газопреносни системи се стремят да подадат съвместно предложение или искане за освобождаване. В случай на предложение за създаване на двупосочен капацитет, операторите на газопреносни системи могат да представят обосновано предложение за трансгранично разпределение на разходите. Това подаване се прави не по-късно от 1 декември 2018 г. за всички междусистемни връзки, които са съществували на 1 ноември 2017 г., а за новите междусистемни връзки — след приключването на етапа на проучването за осъществимост, но преди началото на етапа на подробното техническо проектиране.

3. При получаване на предложението или на искането за освобождаване съответните компетентни органи незабавно се консултират с компетентните органи, а когато те са различни от компетентните органи — с националните регулаторни органи, на държавата членка, която — в съответствие с оценката на риска — би могла да се възползва от капацитета за обратен поток, с Агенцията и с Комисията във връзка с предложението или искането за освобождаване. Консултираните органи могат да излязат със становище в срок от четири месеца от получаването на молбата за консултация.
4. В срок от шест месеца след получаване на съвместното предложение, съответните регулаторни органи, съгласно член 5, параграфи 6 и 7 и след консултация със съответните организатори на проектите, вземат координирани решения относно трансграничното разпределяне на инвестиционните разходи, които да бъдат поети от всеки оператор на преносни системи на проекта. Ако съответните регулаторни органи не постигнат споразумение в рамките на този срок, те информират незабавно съответните компетентни органи.
5. Съответните компетентни органи, въз основа на оценката на риска, информацията, посочена в член 5, параграф 5 от настоящия регламент, становищата, получени в резултат на консултацията в съответствие с точка 3 от настоящото приложение и като отчитат сигурността на доставките на газ и приноса към вътрешния газов пазар, вземат координирано решение. Това координирано решение се взема в срок от два месеца. Срокът от два месеца започва да тече след изтичането на четиримесечния срок, предвиден за становищата, посочени в точка 3 от настоящото приложение, освен ако всички становища не бъдат получени преди този срок, или след изтичането на шестмесечния срок, посочен в точка 4 от настоящото приложение за приемане на координирано решение от съответните регулаторни органи. С координираното решение:
 - а) се приема предложението за двупосочен капацитет. Това решение съдържа анализ на икономическата ефективност, график за изпълнението и разпоредби за неговото последващо използване; то се придружава от координираното решение за трансграничното разпределяне на разходите, посочено в точка 4 и изготвено от съответните регулаторни органи;
 - б) се предоставя временно освобождаване или се удължава неговия срок за максимален срок от четири години, ако от включения в решението анализ на икономическата ефективност е видно, че капацитетът за обратен поток няма да повиши сигурността на доставките на газ на нито една заинтересована държава членка или ако се очаква инвестиционните разходи да надхвърлят значително очакваните ползи за сигурността на доставките на газ; или
 - в) се изисква от операторите на газопреносни системи да преработят и да представят отново своето предложение или искане за освобождаване в максимален срок от четири месеца.
6. Съответните компетентни органи незабавно предават координираното решение на компетентните органи и националните регулаторни органи, които са представили становище в съответствие с точка 3, на съответните регулаторни органи, на Агенцията и Комисията, включително становищата, получени в резултат на консултацията в съответствие с точка 3.

7. В двумесечен срок от получаването на координираното решение съответните компетентни органи, посочени в точка 6, могат да направят възражения по координираното решение и да ги представят на съответните компетентни органи, които са го приели, на Агенцията и на Комисията. Възраженията се ограничават до фактите и оценката, в частност по отношение на трансграничното разпределение на разходите, което не е било подложено на консултация в съответствие с точка 3.
8. В тримесечен срок от получаването на координираното решение в съответствие с точка 6 Агенцията излиза със становище по елементите на координираното решение, като взема под внимание всяко евентуално възражение и представя това становище на всички съответни компетентни органи, на съответните компетентни органи, посочени в точка 6, и на Комисията.
9. В рамките на четири месеца от получаването на становището на Агенцията в съответствие с точка 8, Комисията може да приеме решение, изискващо да бъдат направени промени в координираното решение. Всяко такова решение на Комисията се взема въз основа на критериите, посочени в точка 5, мотивите за решенията на съответните органи и становището на Агенцията. Съответните компетентни органи се съобразяват с искането на Комисията, като изменят решението си в четиридесетдневен срок.

В случай че Комисията не предприеме действия в рамките на горепосочения четиринадесетмесечен срок, се счита, че тя не е повдигнала възражения срещу решението на съответните компетентни органи.

10. Ако съответните компетентни органи не са били в състояние да приемат координирано решение в рамките на срока, посочен в точка 5, или ако съответните регулаторни органи не са успели да се споразумеят за разпределението на разходите в рамките на срока, посочен в точка 4, съответните компетентни органи информират Агенцията и Комисията най-късно в деня на изтичане на крайния срок. В четиринадесетмесечен срок след получаването на тази информация Комисията — след евентуални консултации с Агенцията — приема решение, притежаващо всички посочени в точка 5 елементи на координирано решение, с изключение на трансграничното разпределение на разходите, и представя това решение на съответните компетентни органи и на Агенцията.
 11. Ако решението на Комисията съгласно точка 10 от настоящото приложение изисква създаването на двупосочен капацитет, Агенцията приема решение, съдържащо трансгранично разпределение на разходите в съответствие с член 5, параграф 7 от настоящия регламент, в рамките на три месеца от получаването на решението на Комисията. Преди да вземе такова решение, Агенцията се консултира със съответните регулаторни органи и с операторите на газопреносните системи. Тримесечният срок може да бъде удължен с допълнителен срок от два месеца, в случай че Агенцията има нужда да поиска допълнителна информация. Този допълнителен срок започва да тече от деня, следващ получаването на пълната информация.
 12. Комисията, Агенцията, компетентните органи, националните регулаторни органи и операторите на газопреносни системи опазват поверителността на чувствителната от търговска гледна точка информация.
 13. Освобождаването от задължението за създаване на двупосочен капацитет, предоставено съгласно Регламент (ЕС) № 994/2010, остава валидно, освен ако Комисията или другите заинтересовани държави членки не поискат преразглеждане или ако срокът му не изтече.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Образец за общата оценка на риска

Следният образец се попълва на език, договорен в рамките на рисковата група.

Обща информация

- Държави членки в рисковата група
- Названия на компетентните органи, които отговарят за изготвянето на настоящата оценка на риска ⁽¹⁾

1. Описание на системата

Опишете накратко газовата система на рисковата група, като включите:

- a) основните данни за потреблението на газ ⁽²⁾: годишно крайно потребление на газ (в млрд. куб. метри) и разбивка по видове клиенти ⁽³⁾, върхово търсене (общо и разбивка по категории потребители в млн. куб. метри на денонощие);
- b) описание на функционирането на газовата система в рисковата група: основните потоци (влизане/излизане/транзит), капацитета на входните/изходните точки на инфраструктурата в посока към и от региона и за всяка държава членка, включително равнището на използване, съоръженията за втечен природен газ (ВПГ) (максимален дневен капацитет, процент на използване и режим на достъп) и т.н.;
- b) възможно най-подробна разбивка на източниците за внос на газ по държави на произход ⁽⁴⁾;
- г) описание на ролята на съоръженията за съхранение, които са от значение за рисковата група, включително трансграничния достъп:
 - i) капацитет за съхранение (общ и полезен обем на газа) в сравнение с търсенето през отоплителния сезон;
 - ii) максимален дневен капацитет на изтегляне при различни нива на напълване (в идеалния случай с пълни хранилища и при нива в края на сезона);
- д) описание на ролята на местния добив в рисковата група:
 - i) обем на добива спрямо годишното крайно потребление на газ;
 - ii) максимален дневен производствен капацитет;
- e) описание на ролята на газа за производството на електроенергия (напр. значение, роля на резервно гориво за възобновяемите енергийни източници), включително капацитета за производство на електроенергия от газ (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност) и комбинираното производство на енергия (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност).

2. Стандарт за инфраструктура (член 5)

Опишете изчислението на формулата(-ите) N – 1 на регионално равнище за рисковата група, ако е договорено с компетентните органи от рисковата група, както и съществуващите двупосочни капацитети, както следва:

- a) формула N – 1
 - i) идентифициране на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за рисковата група;
 - ii) изчисляване на формулата N – 1 на регионално равнище;

⁽¹⁾ Когато тази задача е била делегирана от компетентен орган, да се посочи наименованието на организацията(ите), която(които) отговаря(т) за изготвянето на настоящата оценка на риска от негово име.

⁽²⁾ При първоначалната оценка включете данните от последните две години. При последващо актуализиране на информацията включете данните от последните четири години.

⁽³⁾ Включващи промишлените клиенти, производството на електроенергия, централизираното топлоснабдяване, жилищния сектор, услугите и други (моля пояснете вида на клиентите, включени в тази разбивка). Посочете също така обема на потреблението на защитените клиенти.

⁽⁴⁾ Опишете използваната методология.

- iii) описание на използваните стойности за всички елементи на формулата $N - 1$, включително междинните стойности, използвани изчисляването (напр. за EP_m посочете капацитета на всички входни точки, взети предвид в рамките на този параметър);
 - iv) посочете използваните методологии и допускания, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата $N - 1$ (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения).
- б) двупосочен капацитет
- i) посочете точките на междусистемно свързване, снабдени с двупосочен капацитет, и максималния капацитет на двупосочните потоци;
 - ii) посочете режима на използване на този капацитет за обратен поток (напр. прекъсваем капацитет);
 - iii) посочете точките на междусистемно свързване, за които е предоставено освобождаване в съответствие с член 5, параграф 4, за какъв срок е освобождаването и какви са мотивите за неговото предоставяне.

3. Идентифициране на рисковете

Опишете основния транснационален риск, заради който тази група е създадена, както и рисковите фактори в различни случаи, които биха могли да накарат този риск да се прояви, вероятността за възникването им и последиците от тях.

Отворен списък на рисковите фактори, които трябва да бъдат включени в оценката, само ако е приложимо според съответния компетентен орган:

- а) политически
- прекъсване на доставките от трети държави по различни причини,
 - политически размирици (в държавата на произход или в държавата, през която се извършва транзит на газ),
 - война/гражданска война (в държавата на произход или в държавата, през която се извършва транзит на газ),
 - тероризъм;
- б) технологични
- експлозии/пожари,
 - пожари (вътрешни за дадено съоръжение),
 - течове,
 - липса на адекватна поддръжка,
 - неизправност на оборудването (отказ при пуск, повреда по време на работа и др.),
 - липса на електроенергия (или на друг източник на енергия),
 - неизправност на ИКТ (хардуер или софтуер, интернет, проблеми със системата за събиране и контрол на данни и др.),
 - кибератаки,
 - нанесени поражения в резултат на изкопни работи (копане, набиване на пилоти), наземни работи и т.н.
- в) търговски/пазарни/финансови
- споразумения с доставчици от трети държави,
 - търговски спорове,
 - контрол върху инфраструктура, която е от значение за сигурността на доставките на газ, от субекти от трета държава, което може да доведе, наред с другото, до риск от недостатъчни инвестиции, препятстване на диверсификацията или неспазване на правото на Съюза,
 - нестабилност на цените,
 - недостатъчни инвестиции,

- внезапно, неочаквано върхово потребление,
 - други рискове, които биха могли да доведат до недобро структурно функциониране;
- г) социални
- стачки (в различни свързани сектори, като газовия сектор, пристанищата, транспорта и др.),
 - саботажи,
 - вандализъм,
 - кражби;
- д) природни
- земетресения,
 - свлачища,
 - наводнения (проливни дъждове, преливане на речни корита);
 - бури (морски),
 - лавини,
 - екстремни метеорологични условия,
 - пожари (външни за съоръжението, като например в близки гори, пасища и др.).

Анализ

- а) опишете основния транснационален риск и всички други имащи отношение рискови фактори за рисковата група, включително вероятността за тяхното възникване и последиците от тях, както и взаимодействието и взаимовръзката на рисковете между държавите членки, ако е приложимо;
- б) опишете критериите, използвани за определяне на това дали дадена система е изложена на високи/неприемливи рискове;
- в) съставете списък на съответните сценарии на риска в съответствие с източниците на рискове и опишете по какъв начин е направен подборът;
- г) посочете в каква степен са били взети предвид сценариите, изготвени от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“).

4. Анализ и оценка на риска

Анализирайте набора от съответни рискови сценарии, идентифицирани в точка 3. При симулацията на рискови сценарии включете съществуващите мерки за сигурност на доставките на газ, като например, стандарта за инфраструктура, изчислен като се използва формулата N – 1, посочена в точка 2 от приложение II, ако е приложимо, както и стандарта за доставки на газ. За всеки рисков сценарий:

- а) подробно опишете рисковия сценарий, като посочите всички допускания и, ако е приложимо, основните методологии за изчисляването им;
- б) опишете подробно резултатите от проведената симулация, включително количественото определяне на въздействието (напр. количеството недоставен газ, социално-икономическите последици, както и въздействието върху централизираното топлоснабдяване, въздействието върху производството на електроенергия).

5. Заключение

Опишете основните резултати от общата оценка на риска, като посочите рисковите сценарии, които изискват понататъшно действие.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Образец за националната оценка на риска

Обща информация

Название на компетентния орган, който отговаря за изготвянето на настоящата оценка на риска ⁽¹⁾.

1. Описание на системата

1.1. Направете кратко консолидирано описание на регионалната газова система за всяка рискова група ⁽²⁾, в която държавата членка участва, което да включва:

- а) основните данни за потреблението на газ ⁽³⁾: годишно крайно потребление на газ (в млрд. куб. метри и MWh) и разбивка по видове клиенти ⁽⁴⁾, върхово търсене (общо и разбивка по категории потребители в млн. куб. метри на денонощие);
- б) описание на функционирането на газовата(-ите) система(-и) в съответните рискови групи: основните потоци (влизане/излизане/транзит), капацитета на входните/изходните точки на инфраструктурата в посока към и от региона(-ите) на рисковите групи и за всяка държава членка, включително равнището на използване, съоръженията за втечен природен газ (ВПГ) (максимален дневен капацитет, процент на използване и режим на достъп) и т.н.;
- в) възможно най-подробна разбивка в проценти на източниците за внос на газ по държави на произход ⁽⁵⁾;
- г) описание на ролята на съоръженията за съхранение, които са от значение за рисковата група, включително трансграничния достъп:
 - і) капацитета за съхранение (общ и полезен обем на газа) в сравнение с търсенето през отоплителния сезон;
 - іі) максималния дневен капацитет на изтегляне при различни нива на напълване (в идеалния случай с пълни хранилища и при нива в края на сезона);
- д) описание на ролята на местния добив в рисковата(ите) група(и):
 - і) обема на добива спрямо годишното крайно потребление на газ;
 - іі) максималния дневен производствен капацитет и описание на начина, по който той може да покрие максималното дневно потребление;
- е) описание на ролята на газа за производството на електроенергия (напр. значение, роля на резервно гориво за възобновяемите енергийни източници), включително капацитета за производство на електроенергия от газ (общо (в MВт) и като процент от общата производствена мощност) и комбинираното производство на енергия (общо (в MВт) и като процент от общата производствена мощност).

1.2. Опишете накратко газовата система на държавата членка, като включите:

- а) основните данни за потреблението на газ: годишно крайно потребление на газ (в млрд. куб. метри) и разбивка по видове клиенти, върхово потребление (в млн. куб. метри на денонощие);
- б) описание на функционирането на газовата система на национално равнище, включително инфраструктурата (доколкото не са обхванати от точка 1.1.б). Ако е приложимо, добавете системата за нискокалоричен газ;
- в) идентифициране на инфраструктурата, която е от ключово значение за сигурността на доставките на газ;
- г) възможно най-подробна разбивка на национално равнище на източниците за внос на газ по държави на произход;
- д) описание на ролята на съхранението и включете следните данни:
 - і) капацитета за съхранение (общ и полезен), сравнен с търсенето през отоплителния сезон;
 - іі) максималния дневен капацитет на изтегляне при различни нива на напълване (в идеалния случай с пълни хранилища и при нива в края на сезона);

⁽¹⁾ Когато тази задача е била делегирана от компетентния орган, да се посочи наименованието на организацията(ите), която(които) отговаря(т) за изготвянето на настоящата оценка на риска от негово име.

⁽²⁾ С цел опростяване представете информацията на възможно най-високото ниво на рисковите групи и, ако е необходимо, обединявайте данните.

⁽³⁾ При първата оценка включете данните от последните две години. При последващо актуализиране на информацията включете данните от последните четири години.

⁽⁴⁾ Включващи промишлените клиенти, производството на електроенергия, централизираното топлоснабдяване, жилищния сектор, услугите и други (пояснете вида на клиентите, включени в тази разбивка). Посочете също така обема на потреблението на защитените клиенти.

⁽⁵⁾ Опишете използваната методология.

- е) описание на ролята на местния добив и включете следните данни:
 - i) обема на добива спрямо годишното крайно потребление на газ;
 - ii) максималния дневен производствен капацитет;
- ж) описание на ролята на газа за производството на електроенергия (напр. значение, роля на резервно гориво за възобновяемите енергийни източници), включително капацитета за производство на електроенергия от газ (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност) и комбинираното производство на енергия (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност).

2. Стандарт за инфраструктура (член 5)

Опишете как се спазва стандартът за инфраструктура, включително основните стойности, използвани за формулата N – 1, и другите възможни варианти за неговото спазване (с пряко свързаните държави членки, мерки от страна на търсенето), а също съществуващите двупосочни капацитети, както следва:

а) формула N – 1

- i) идентифициране на най-голямата единична газова инфраструктура;
- ii) изчисляване на формулата N – 1 на национално равнище;
- iii) описание на използваните стойности за всички елементи на формулата N – 1, включително междинните стойности, използвани за тяхното изчисляване (напр. за EP_m посочете капацитета на всички входни точки, взети предвид в рамките на този параметър);
- iv) идентифициране на използваните методологии, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата N – 1 (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения);
- v) обяснение на резултатите от изчислението на формулата N – 1 при нива на съхранение в хранилищата от 30 % и 100 % от максималния работен обем;
- vi) обяснение на основните резултати от симулацията на изчисляване на формулата N – 1 с използване на хидравличен модел;
- vii) ако държавата членка е взела такова решение, изчисление на формулата N – 1 чрез използване на мерки от страна на търсенето:
 - изчисление на формулата N – 1 в съответствие с точка 2 от приложение II,
 - описание на използваните стойности за всички елементи във формулата N – 1, включително междинните стойности, използвани за изчисляването (ако се различават от стойностите, описани по-горе в точка 2.a.iii),
 - посочете използваните методологии, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата N – 1 (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения),
 - обяснете приетите/планираните пазарни мерки от страна на търсенето за компенсиране на прекъсване на доставките на газ и очакваното въздействие от него (D_{eff});
- viii) ако това е договорено с компетентните органи на съответната(-ите) рискова(-и) група(-и) или с пряко свързаните държави членки, съвместното(-ите) изчисление(-я) на формулата N – 1:
 - изчисление на формулата N – 1 в съответствие с точка 5 от приложение II,
 - описание на използваните стойности за всички елементи във формулата N – 1, включително междинните стойности, използвани за изчисляването им (ако се различават от стойностите, описани по-горе в точка 2.a.iii),
 - посочете използваните методологии и допускания, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата N – 1 (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения),
 - обяснете постигнатите договорености за осигуряване на изпълнението на формулата N – 1;

б) двупосочен капацитет

- i) посочете точките на междусистемно свързване, снабдени с двупосочен капацитет, и максималния капацитет на двупосочните потоци;

- ii) посочете режима на използване на този капацитет за обратен поток (напр. прекъсваем капацитет);
- iii) посочете точките на междусистемно свързване, за които е предоставено освобождаване в съответствие с член 5, параграф 4, за какъв срок е освобождаването и какви са мотивите за неговото предоставяне.

3. Идентифициране на рисковете

Опишете рисковите фактори, които могат да се отразят неблагоприятно на сигурността на доставките на газ в държавата членка, вероятността за появата им и последиците от тях.

Отворен списък на видовете рискови фактори, които трябва да бъдат включени в оценката, само ако е приложимо според съответния компетентен орган:

а) политически

- прекъсване на доставките от трети държави по различни причини,
- политически размирици (в държавата на произход или в държавата, през която се извършва транзит на газ),
- война/гражданска война (в държавата на произход или в държавата, през която се извършва транзит на газ),
- тероризъм;

б) технологични

- експлозии/пожари,
- пожари (вътрешни за дадено съоръжение),
- течове,
- липса на адекватна поддръжка,
- неизправност на оборудването (отказ при пуск, повреда по време на работа и др.),
- липса на електроенергия (или на друг източник на енергия),
- неизправност на ИКТ (хардуер или софтуер, интернет, проблеми със системата за събиране и контрол на данни и др.),
- кибератаки,
- нанесени поражения в резултат на изкопни работи (копане, набиване на пилоти), наземни работи и т.н.

в) търговски/пазарни/финансови

- споразумения с доставчици от трети държави,
- търговски спорове,
- контрол върху инфраструктура, която е от значение за сигурността на доставките, от субекти от трета държава, което може да доведе, наред с другото, до риск от недостатъчни инвестиции, препятстване на диверсификацията или неспазване на правото на Съюза,
- нестабилност на цените,
- недостатъчни инвестиции,
- внезапно, неочаквано върхово потребление,
- други рискове, които биха могли да доведат до недобро структурно функциониране;

г) социални

- стачки (в различни свързани сектори, като газовия сектор, пристанищата, транспорта и др.),
- саботажи,
- вандализъм,
- кражби;

д) природни

- земетресения,
- свлачища,
- наводнения (проливни дъждове, преливане на реки),
- бури (морски),
- лавини,
- екстремни метеорологични условия,
- пожари (външни за съоръжението, като например в близки гори, пасища и др.).

Анализ

- а) посочете съответните рискови фактори за държавата членка, включително вероятността за появата им и последиците от тях;
- б) опишете критериите, използвани за определяне на това дали дадена система е изложена на високи/неприемливи рискове;
- в) съставете списък на съответните сценарии на риска в съответствие с рисковите фактори и вероятността за тяхната поява и опишете по какъв начин е направен подборът.

4. Анализ и оценка на риска

Анализирайте набора от съответни рискови сценарии, идентифицирани в точка 3. При симулацията на сценарии на риска включете съществуващите мерки за сигурност на доставките на газ, като например, стандарта за инфраструктура, изчислен като се използва формулата $N - 1$, посочена в точка 2 от Приложение II и стандарта за доставки на газ. За всеки рисков сценарий:

- а) подробно опишете рисковия сценарий, като посочите всички допускания и, ако е приложимо, основните методологии за изчисляването им;
- б) опишете подробно резултатите от проведените симулации, включително количественото определяне на въздействието (напр. количеството недоставен газ, социално-икономическите последици, както и въздействието върху централизираното топлооснабдяване, въздействието върху производството на електроенергия).

5. Заключение

Опишете основните резултати от общата оценка на риска, в която държавата членка е участвала, като посочите сценариите на риска, които изискват по-нататъшно действие.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Образец на превантивен план за действие

Обща информация

- Държави членки в рисковата група
- Наименование на компетентния орган, който отговаря за изготвянето на плана ⁽¹⁾

1. Описание на системата

1.1. Направете кратко консолидирано описание на регионалната газова система за всяка рискова група ⁽²⁾, в която държавата членка участва, което да включва:

- а) основни данни за потреблението на газ ⁽³⁾: годишно крайно потребление на газ (в млрд. куб. метри) и разбивка по видове клиенти ⁽⁴⁾, върхово търсене (общо и разбивка по категории потребители в млн. куб. метри на денонощие);
- б) описание на функционирането на газовата система в рисковите групи: основните потоци (влизване/излизане/транзит), капацитета на входните/изходните точки на инфраструктурата в посока към и от региона(ите) на рисковата група и за всяка държава членка, включително равнището на използване, съоръженията за втечен природен газ (ВПП) (максимален дневен капацитет, процент на използване и режим на достъп) и т.н.;
- в) възможно най-подробна разбивка на източниците за внос на газ по държави на произход ⁽⁵⁾;
- г) описание на ролята на съоръженията за съхранение, които са от значение за съответния регион, включително трансграничния достъп:
 - і) капацитета за съхранение (общ и полезен обем на газа) в сравнение с търсенето през отоплителния сезон;
 - іі) максималния дневен капацитет на изтегляне при различни нива на напълване (в идеалния случай с пълни хранилища и при нива в края на сезона);
- д) описание на ролята на местния добив в региона:
 - і) обема на добива спрямо годишното крайно потребление на газ;
 - іі) максималния дневен производствен капацитет;
- е) описание на ролята на газа за производството на електроенергия (напр. значение, роля на резервно гориво за възобновяемите енергийни източници), включително капацитета за производство на електроенергия от газ (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност) и комбинираното производство на енергия (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност);
- ж) описание на ролята на мерките за енергийна ефективност и тяхното въздействие върху годишното крайно потребление на газ.

1.2. Опишете накратко газовата система на всяка държава членка, като включите:

- а) основните данни за потреблението на газ: годишно крайно потребление на газ (в млрд. куб. метри) и разбивка по видове клиенти, върхово потребление (в млн. куб. метри на денонощие);
- б) описание на функционирането на газовата система на национално равнище, включително инфраструктурите (доколкото не са обхванати от точка 1.1.б.);
- в) идентифициране на инфраструктурата, която е от ключово значение за сигурността на доставките;

⁽¹⁾ Когато тази задача е била делегирана от компетентен орган, да се посочи наименованието на организацията(ите), (които) отговаря(т) за изготвянето на настоящия план от негово име в.

⁽²⁾ С цел опростяване представете информацията на възможно най-високото ниво на рискови групи и, ако е необходимо, обединявайте данни.

⁽³⁾ В първия план включете данните от последните две години. При последващо актуализиране на информацията включете данните от последните четири години.

⁽⁴⁾ Включващи промишлените клиенти, производството на електроенергия, централизираното топлоснабдяване, жилищния сектор, услугите и други (моля пояснете вида на клиентите, включени в тази разбивка).

⁽⁵⁾ Опишете използваната методология.

- г) възможно най-подробна разбивка на национално равнище на източниците за внос на газ по държави на произход;
- д) описание на ролята на съхранението в държавата членка и включете:
 - i) капацитета за съхранение (общ и полезен), сравнен с търсенето през отоплителния сезон;
 - ii) максималния дневен капацитет на изтегляне при различни нива на напълване (в идеалния случай с пълни хранилища и при нива в края на сезона);
- е) описание на ролята на местния добив и включете следните данни:
 - i) обема на добива спрямо годишното крайно потребление на газ;
 - ii) максималния дневен производствен капацитет;
- ж) описание на ролята на газа за производството на електроенергия (напр. значение, роля на резервно гориво за възобновяемите енергийни източници), включително капацитета за производство на електроенергия от газ (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност) и комбинираното производство на енергия (общо (в МВт) и като процент от общата производствена мощност);
- з) описание на ролята на мерките за енергийна ефективност и тяхното въздействие върху годишното крайно потребление на газ.

2. Обобщение на оценката на риска

Опишете накратко резултатите от съответната обща и национална оценка на риска, извършени в съответствие с член 7, като включите следната информация:

- а) списък на оценените сценарии и кратко описание на допусканията, направени при всеки от тях, както и установените рискове/недостатъци;
- б) основните заключения от оценката на риска.

3. Стандарт за инфраструктура (член 5)

Опишете как се спазва стандартът за инфраструктура, включително основните стойности, използвани за формулата $N - 1$, и алтернативните варианти за неговото спазване (със съседните държави членки, посредством мерки от страна на търсенето), а също съществуващите двупосочни капацитети, както следва:

3.1. Формула $N - 1$

- i) идентифициране на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за региона;
- ii) изчисляване на формулата $N - 1$ на регионално равнище;
- iii) описание на използваните стойности за всички елементи на формулата $N - 1$, включително междинните стойности, използвани за изчисляването (напр. за EP_m посочете капацитета на всички входни точки, взети предвид в рамките на този параметър);
- iv) посочете използваните методологии и допускания, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата $N - 1$ (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения).

3.2. Национално равнище

а) Формула $N - 1$

- i) идентифициране на най-голямата единична газова инфраструктура;
- ii) изчисляване на формулата $N - 1$ на национално равнище;
- iii) описание на използваните стойности за всички елементи на формулата $N - 1$, включително междинните стойности, използвани за тяхното изчисляване (напр. за EP_m посочете капацитета на всички входни точки, взети предвид в рамките на този параметър);
- iv) посочете използваните методологии, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата $N - 1$ (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения);

- v) ако държавата членка е взела такова решение, изчисление на формулата $N - 1$ чрез използване на мерки от страна на търсенето:
- изчисляване на формулата $N - 1$ в съответствие с точка 2 от приложение II,
 - описание на използваните стойности за всички елементи във формулата $N - 1$, включително междинните стойности, използвани за изчисляването (ако се различават от стойностите, описани в точка 3.a.iii) от настоящото приложение),
 - посочете използваните методологии, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата $N - 1$ (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения),
 - обяснете приетите/планираните пазарни мерки от страна на търсенето за компенсиране на прекъсване на доставките на газ и очакваното въздействие от него (D_{eff});
- vi) ако това е договорено с компетентните органи на съответната(-ите) рискова(-и) група(-и) или с пряко свързаните държави членки, съвместното(ите) изчисление(я) на формулата $N - 1$:
- изчисляване на формулата $N - 1$ в съответствие с точка 5 от приложение II,
 - описание на използваните стойности за всички елементи във формулата $N - 1$, включително междинните стойности, използвани за изчисляването им (ако се различават от стойностите, описани в точка 3.a.iii) от настоящото приложение),
 - посочете използваните методологии и допускания, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата $N - 1$ (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения),
 - обяснете постигнатите договорености за осигуряване на изпълнението на формулата $N - 1$;
- б) двупосочен капацитет
- i) Посочете точките на междусистемно свързване, снабдени с двупосочен капацитет, и максималния капацитет на двупосочните потоци;
 - ii) Посочете режима на използване на този капацитет за обратен поток (напр. прекъсваем капацитет);
 - iii) Посочете точките на междусистемно свързване, за които е предоставено освобождаване в съответствие с член 5, параграф 4, за какъв срок е освобождаването и какви са мотивите за неговото предоставяне.

4. Спазване на стандарта за доставки (член 6)

Опишете мерките, приети за спазването на стандарта за доставки, както и на всеки стандарт за увеличени доставки или всяко допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ:

- a) прилаганото определение за защитени клиенти, включително обхванатите категории клиенти и годишното им потребление на газ (за всяка категория — нетна стойност и процент от националното годишно крайно потребление на газ);
- б) обеми газ, необходими за спазване на стандарта за доставки в съответствие със сценариите, описани в член 6, параграф 1, първа алинея;
- в) капацитета, необходим за спазване на стандарта за доставки в съответствие със сценариите, описани в член 6, параграф 1, първа алинея;
- г) съществуващата(-ите) мярка(-и) за спазване на стандарта за доставки:
 - i) описание на мярката(-ите);
 - ii) адресати;
 - iii) опишете системата за предварителен контрол на спазването на стандарта за доставки, ако съществува такава;
 - iv) режим на санкции, ако съществува такъв;
 - v) опишете за всяка мярка:
 - Икономическото въздействие, ефективността и ефикасността на мярката,

- Въздействието на мярката върху околната среда,
- Въздействието на мярката върху потребителите,
- vi) когато се прилагат непазарни мерки (за всяка мярка):
 - Обосновете необходимостта от мярката (т.е. защо не може да бъде постигната сигурност на доставките само с пазарни мерки),
 - Посочете защо мярката е пропорционална (т.е. защо непазарната мярка е най-слабо ограничителното средство за постигане на желанния резултат),
 - Направете анализ на въздействието на мярката:
 - 1) върху сигурността на доставките на други държави членки;
 - 2) върху националния пазар;
 - 3) върху вътрешния пазар;
- vii) когато мерки, въведени на или след 1 ноември 2017 г., поместете кратко резюме на оценката на въздействието или линк към публичната оценка на въздействието на мярката(ите), извършена в съответствие с член 9, параграф 4;
- д) ако е приложимо, опишете всеки стандарт за увеличени доставки или допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ:
 - i) описание на мярката(-ите);
 - ii) механизма за намаляването му до обичайните стойности в дух на солидарност и в съответствие с член 13;
 - iii) ако е приложимо, опишете всеки нов стандарт за увеличени доставки или всяко ново допълнително задължение, наложено от съображения за сигурност на доставките на газ, приети на или след 1 ноември 2017 г.;
 - iv) адресати;
 - v) засегнатите газови обеми и капацитети;
 - vi) посочете по какъв начин тази мярка отговаря на условията, посочени в член 6, параграф 2.

5. Превантивни мерки

Опишете превантивните мерки, които вече съществуват или предстои да бъдат приети:

- а) опишете всяка една от приетите превантивни мерки за всеки риск, в съответствие с оценката на риска, като включите описание на нейното:
 - i) национално или регионално измерение;
 - ii) икономическо въздействие, ефективност и ефикасност;
 - iii) въздействие върху клиентите.

Ако е целесъобразно, включете:

- мерките за засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки,
 - мерките за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки,
 - мерките за защита на инфраструктурата, която е от ключово значение за сигурността на доставките, във връзка с упражнявания контрол от субекти от трети държави (включително, когато е приложимо, общото или специфичното за сектора законодателство в областта на прединвестиционните проучвания, специалните права за определени акционери, и др.);
- б) опишете другите мерки, приети по причини, различни от оценката на риска, но с положително въздействие върху сигурността на доставките на държавата членка от съответната(-ите) рисковата(-и) група(-и).

- в) когато се прилагат непазарни мерки (за всяка мярка):
- i) обоснове необходимостта от мярката (т.е. защо сигурността на доставките не може да бъде постигната само с пазарни мерки);
 - ii) посочете защо мярката е пропорционална (т.е. защо непазарната мярка е най-слабо ограничителното средство за постигане на желания резултат);
 - iii) направете анализ на въздействието на мярката:
 - Обоснове необходимостта от мярката (т.е. защо сигурността на доставките не може да бъде постигната само с пазарни мерки);
 - посочете защо мярката е пропорционална (т.е. защо непазарната мярка е най-слабо ограничителното средство за постигане на желания резултат);
 - направете анализ на въздействието на мярката:
 - 1) върху сигурността на доставките на други държави членки;
 - 2) върху националния пазар;
 - 3) върху вътрешния пазар;
 - 4) обяснете в каква степен са взети под внимание мерките в подкрепа на ефикасността, включително мерките от страна на търсенето, за увеличаване на сигурността на доставките;
 - 5) обяснете в каква степен са взети под внимание възобновяемите енергийни източници за увеличаване на сигурността на доставките.

6. Други мерки и задължения (напр. във връзка с безопасната работа на системата)

Опишете другите мерки и задължения, наложени на предприятията за природен газ и други съответни органи, които е вероятно да окажат въздействие върху сигурността на доставките на газ, като например задълженията във връзка с безопасната работа на системата, като посочите кой ще бъде засегнат от това задължение, както и обхванатите газови обеми. Обяснете точно кога и как ще се прилагат тези мерки.

7. Инфраструктурни проекти

- a) опишете бъдещите инфраструктурни проекти, включително проектите от общ интерес в съответните рискови групи, като посочите прогнозен график за тяхното осъществяване, капацитета и очакваното въздействие върху сигурността на доставките на газ в рисковата група.
- b) посочете по какъв начин инфраструктурните проекти са съобразени с десетгодишния план за развитие на мрежата в Съюза, разработен от ЕМОПС за газ съгласно член 8, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

8. Задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките

Посочете съществуващите задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките, и ги опишете накратко (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробна информация). Посочете ясно кой и по какъв начин трябва да изпълнява тези задължения. Ако е приложимо, опишете по какъв начин и кога се задействат тези задължения за обществена услуга.

9. Консултации със заинтересованите страни

В съответствие с член 8, параграф 2 от настоящия регламент, опишете използвания механизъм за проведените консултации във връзка с разработването на плана, както и на плана за действие при извънредни ситуации, и резултатите от тези консултации със следните заинтересовани страни:

- a) предприятията за природен газ;
- b) съответните организации, представляващи интересите на битовите потребители;
- в) съответните организации, представляващи интересите на промишлените клиенти на природен газ, включително производителите на електроенергия;
- г) националния регулаторен орган.

10. Регионалното измерение

Посочете всички национални условия и мерки във връзка със сигурността на доставките, които не са обхванати в предходните раздели на плана.

Посочете по какъв начин са взети под внимание евентуалните коментари, получени след консултацията, описана в член 8, параграф 2.

11.1. Изчисление на формулата N – 1 на равнище рискова група, ако това е договорено между компетентните органи от рисковата група.

Формула N – 1

- a) идентифициране на най-голямата единична газова инфраструктура от общ интерес за рисковата група;
- б) изчисление на формулата N – 1 на ниво рискова група;
- в) описание на използваните стойности за всички елементи на формулата N – 1, включително междинните стойности, използвани за изчисляването (напр. за EP_m посочете капацитета на всички входни точки, взети предвид в рамките на този параметър);
- г) посочете използваните методологии и допускания, ако има такива, за изчисляване на параметрите във формулата N – 1 (напр. D_{max}) (използвайте приложения с цел предоставяне на по-подробни разяснения).

11.2. Разработени механизми за сътрудничество

Опишете използваните механизми за сътрудничество между държавите членки в съответните рискови групи, включително за изготвянето на трансгранични мерки в превантивния план за действие и в плана за действие при извънредни ситуации.

Опишете използваните механизми за сътрудничество с други държави членки за изготвянето и приемането на разпоредбите, необходими за прилагането на член 13.

11.3. Превантивни мерки

Опишете превантивните мерки, които съществуват или предстои да бъдат приети в рисковата група, или които са резултат от регионални споразумения:

- a) опишете всяка една от приетите превантивни мерки за всеки риск, в съответствие с оценката на риска, като включите описание на нейното:
 - i) въздействие върху държавите членки на рисковата група;
 - ii) икономическо въздействие, ефективност и ефикасност;
 - iii) въздействие върху околната среда;
 - iv) въздействие върху клиентите.

Ако е целесъобразно, включете:

- мерките за засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки,
 - мерките за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки,
 - мерките за защита на инфраструктурата, която е от ключово значение за сигурността на доставките, във връзка с упражнявания контрол от субекти от трети държави (включително, когато е приложимо, общото или специфичното за сектора законодателство в областта на прединвестиционните проучвания, специалните права за определени акционери, и др.);
- б) опишете другите мерки, приети по причини, различни от оценката на риска, но с положително въздействие върху сигурността на доставките на рисковата група;
 - в) когато се прилагат непазарни мерки (за всяка мярка):
 - i) обоснове необходимостта от мярката (т.е. защо сигурността на доставките не може да бъде постигната само с пазарни мерки);

- ii) посочете защо мярката е пропорционална (т.е. защо непазарната мярка е най-слабо ограничителното средство за постигане на желанния резултат);
 - iii) направете анализ на въздействието на мярката:
 - обосновайте необходимостта от мярката (т.е. защо сигурността на доставките не може да бъде постигната само с пазарни мерки);
 - посочете защо мярката е пропорционална (т.е. защо непазарната мярка е най-слабо ограничителното средство за постигане на желанния резултат);
 - направете анализ на въздействието на мярката:
 - 1) върху сигурността на доставките на други държави членки;
 - 2) върху националния пазар;
 - 3) върху вътрешния пазар;
 - г) обяснете в каква степен са взети под внимание мерките в подкрепа на ефикасността, включително мерките от страна на търсенето, за увеличаване на сигурността на доставките;
 - д) обяснете в каква степен са взети под внимание възобновяемите енергийни източници за увеличаване на сигурността на доставките.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Образец на план за действие при извънредни ситуации

Обща информация

Наименование на компетентния орган, отговарящ за изготвянето на настоящия план ⁽¹⁾

1. **Определяне на нивата на опасност**

- а) посочете органа, отговарящ за обявяването на всяко ниво на опасност, и процедурите, които да бъдат следвани във всеки отделен случай на обявяване на опасност;
- б) когато съществуват такива, тук посочете използваните показатели или параметри за проверка на това дали дадено събитие може да доведе до значително влошаване на положението с доставките и за вземане на решение във връзка с обявяването на определено ниво на опасност.

2. **Мерки, които да бъдат приети в зависимост от нивото на опасност ⁽²⁾**

2.1. „Ранно предупреждение“

Опишете мерките, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана, ако е приложимо;
- iii) очаквания принос на мярката за справяне с последиците от съответното събитие или за предварителна подготовка преди настъпването му;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници.

2.2. „Тревога“

а) Опишете мерките, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана, ако е приложимо;
- iii) очаквания принос на мярката за справяне със ситуацията при ниво на опасност „Тревога“;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници.

б) опишете задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ при ниво на опасност „Тревога“.

2.3. „Извънредна ситуация“

а) съставете списък от предварително определени действия, свързани с предлагането и търсенето, за осигуряване на газ в случай на извънредна ситуация, включително търговските споразумения между страните, участващи в тези действия, и компенсаторните механизми за предприятията за природен газ, по целесъобразност;

б) опишете пазарните мерки, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана;

⁽¹⁾ Когато тази задача е била делегирана от компетентен орган, да се посочи наименованието на организацията(-ите), отговаряща(-и) за изготвянето на настоящия план от негово име.

⁽²⁾ Включете регионалните и националните мерки.

- iii) очаквания принос на мярката за облекчаване на ситуацията при ниво на опасност „Извънредна ситуация“;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници;
- в) опишете непазарните мерки, планирани или с предстоящо изпълнение при ниво на опасност „Извънредна ситуация“, като посочите за всяка мярка:
 - i) кратко описание на мярката и на основните участници;
 - ii) оценка на необходимостта от мярката за справяне с кризисната ситуация, включително степента на нейното използване;
 - iii) подробно описание на процедурата за изпълнение на мярката (напр. какво би задействало въвеждането на тази мярка и кой взема решението за това);
 - iv) очаквания принос на мярката за облекчаване на ситуацията при ниво на опасност „Извънредна ситуация“, в допълнение към пазарните мерки;
 - v) оценка на останалите резултати от мярката;
 - vi) обосновка на съответствието на мярката с условията, установени в член 11, параграф 6;
 - vii) описание на информационните потоци между отделните участници;
- г) опишете задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ.

3. Специфични мерки във връзка с електроснабдяването и централизираното топлоснабдяване

- а) Ц = централизирано топлоснабдяване
 - i) посочете накратко вероятните последици от прекъсването на доставките на газ в сектора на централизираното топлоснабдяване;
 - ii) посочете мерките и действията, които да бъдат предприети за смекчаване на потенциалното въздействие на прекъсването на доставките на газ върху централизираното топлоснабдяване В противен случай посочете защо е нецелесъобразно приемането на специфични мерки;
- б) снабдяване с електроенергия, произведена от газ
 - i) посочете накратко вероятните последици от прекъсването на доставките на газ в електроенергийния сектор;
 - ii) посочете мерките и действията, които да бъдат предприети за смекчаване на потенциалното въздействие на прекъсването на доставките на газ върху електроенергийния сектор В противен случай посочете защо е нецелесъобразно приемането на специфични мерки;
 - iii) посочете механизмите/съществуващите разпоредби за гарантиране на необходимата координация, включително обмена на информация, между основните участници в газовия и електроенергийния сектор, по-специално операторите на газопреносни системи при различните нива на опасност.

4. Лице или екип за управление в условия на криза

Посочете лицето или екипа за управление в условия на криза и определете неговата роля.

5. Роли и отговорности на различните участници

- а) определете за всяко ниво на опасност ролята и отговорностите, включително взаимодействието с компетентните органи, а когато е целесъобразно — с националния регулаторен орган, на:
 - i) предприятията за природен газ;
 - ii) промишлените клиенти;
 - iii) съответните производители на електроенергия;
- б) определете за всяко ниво на опасност ролята и отговорностите на компетентните органи, както и на организациите, на които са делегирани задачи.

6. Мерки по отношение на неоснователното потребление от страна на клиенти, които не са защитени клиенти

Опишете въведените мерки за предотвратяване — доколкото е възможно и без да се застрашава безопасната и надеждна експлоатация на газовата система или без да се създават опасни ситуации — на потреблението при извънредна ситуация на газ, предназначен за защитени клиенти, от страна на клиенти, които не са защитени клиенти. Посочете естеството на мярката (административна, техническа и др.), основните участници и процедурите, които да бъдат следвани.

7. Учения за реагиране при извънредни ситуации

- a) посочете графика на симулациите за реагиране в реално време при извънредни ситуации;
- b) посочете съответните участници и процедури и конкретните сценарии с високо и средно въздействие, които са били предмет на симулациите.

За актуализациите на плана при извънредни ситуации: опишете накратко проведените тестове след представянето на последния план за действие при извънредни ситуации и основните резултати. Посочете какви мерки са били приети в резултат на тези тестове.

8. Регионално измерение**8.1. Мерки, които да бъдат взети в зависимост от нивото на опасност:****8.1.1. „Ранно предупреждение“:**

Опишете мерките, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана, ако е приложимо;
- iii) очаквания принос на мярката за справяне с последиците от съответното събитие или за предварителна подготовка преди настъпването му;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници.

8.1.2. „Тревога“

a) опишете мерките, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана, ако е приложимо;
- iii) очаквания принос на мярката за справяне с последиците от съответното събитие или за предварителна подготовка преди настъпването му;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници;

b) опишете задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ при ниво на опасност „Тревога“.

8.1.3. „Извънредна ситуация“

a) съставете списък от предварително определени действия, свързани с предлагането и търсенето, за осигуряване на газ в случай на извънредна ситуация, включително търговските споразумения между страните, участващи в тези действия, и компенсаторните механизми за предприятията за природен газ, по целесъобразност;

b) опишете пазарните мерки, които да се прилагат на този етап, като посочите за всяка мярка:

- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
- ii) описание на процедурата, която да бъде следвана;
- iii) очаквания принос на мярката за облекчаване на ситуацията при ниво на опасност „Извънредна ситуация“;
- iv) описание на информационните потоци между отделните участници;

- в) опишете непазарните мерки, планирани или с предстоящо изпълнение при ниво на опасност „Извънредна ситуация“, като посочите за всяка мярка:
- i) кратко описание на мярката и на основните участници;
 - ii) оценка на необходимостта от мярката за справяне с кризисната ситуация, включително степента на нейното използване;
 - iii) подробно описание на процедурата за изпълнение на мярката (напр. какво би задействало въвеждането на мярката и кой взема решението за това);
 - iv) очаквания принос на мярката за облекчаване на ситуацията при ниво на опасност „Извънредна ситуация“, в допълнение към пазарните мерки;
 - v) оценка на останалите резултати от мярката;
 - vi) обосновка на съответствието на мярката с условията, установени в член 11, параграф 6;
 - vii) описание на информационните потоци между отделните участници;
- г) опишете задълженията за докладване, наложени на предприятията за природен газ.

8.2. Механизми за сътрудничество

- а) опишете съществуващите механизми за сътрудничество във всяка от съответните рискови групи и за осигуряване на необходимата координация при всяко ниво на опасност. Опишете, доколкото съществуват и не са обхванати от точка 2, процедурите за вземане на решения във връзка с подходящи ответни мерки на регионално равнище за всяко ниво на опасност;
- б) опишете съществуващите механизми за сътрудничество с други държави членки извън рисковите групи и за координиране на действията за всяко ниво на опасност.

8.3. Солидарност между държавите членки

- а) опишете постигнатите договорености между пряко свързаните държави членки, насочени към гарантиране прилагането на принципа на солидарност, посочен в член 13;
- б) ако е приложимо, опишете постигнатите договорености между държавите членки, които са свързани помежду им през трета държава, насочени към гарантиране прилагането на принципа на солидарност, посочен в член 13.

—

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Списък на непазарните мерки за сигурността на доставките на газ

При разработката на превантивния план за действие и на плана за действие при извънредни ситуации компетентният орган отчита приноса на мерките от следния индикативен и отворен списък само в случай на извънредна ситуация:

а) мерки, свързани с предлагането:

- използване на стратегически запаси от газ,
- принудително използване на запаси от алтернативни горива (напр. в съответствие с Директива 2009/119/ЕО на Съвета ⁽¹⁾),
- принудително използване на електричество, произведено от други източници, различни от газ,
- принудително увеличаване на нивата на добив на газ,
- принудително изтегляне от хранилищата;

б) Мерки от страна на търсенето:

- различни стъпки за принудително намаляване на търсенето, включващи:
- принудително преминаване на друго гориво,
- принудително използване на договори с възможност за прекъсване, ако не са използвани пълноценно като част от пазарните мерки,
- принудително изключване на част от натоварването от страна на дружествата.

⁽¹⁾ Директива 2009/119/ЕО на Съвета от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти (ОВ L 265, 9.10.2009 г., стр. 9).

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Таблица на съответствието

Регламент (ЕС) № 994/2010	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 6	Член 5
Член 8	Член 6
Член 9	Член 7
Член 4	Член 8
Член 5	Член 9
Член 10	Член 10
Член 10	Член 11
Член 11	Член 12
—	Член 13
Член 13	Член 14
Член 12	Член 4
—	Член 15
—	Член 16
Член 14	Член 17
—	Член 18
—	Член 19
Член 16	Член 20
Член 15	Член 21
Член 17	Член 22
Приложение I	Приложение II
Член 7	Приложение III
Приложение IV	Приложение I
—	Приложение IV
—	Приложение V
—	Приложение VI
—	Приложение VII
Приложение II	—
Приложение III	Приложение VIII
—	Приложение IX